

Autor: Halina Węgrzyn

STEFAN WĘGRZYN – HISTORIA ŻYCIA 1925-2011

Dwudziestego maja w roku 1925, w Krakowie, przyszedł na świat Stefan Węgrzyn. Rodzina Węgrzynów wywodzi się z Małopolski - Ojciec Jan Kanty Węgrzyn z Droginii (k. Myślenic) zaś Matka – Maria z Krakowa. Pierwsze lata życia upłynęły Stefanowi Węgrzynowi w Krakowie - do roku 1930, kiedy to, wraz z Rodzicami i starszym bratem Zygmuntem znalazł się w Borysławiu. Ojciec – inżynier górniczy o specjalności naftowej (absolwent Akademii Górniczej w Leoben) – objął tam stanowisko kierownika kopalni ropy naftowej *Waliszko*, a Matka podjęła pracę jako nauczycielka.

*Rodzice
Maria i Jan Kanty Węgrzynowie*

Borysław (przed II wojną światową, w granicach Polski w woj. lwowskim) było to malownicze, ale przemysłowe, miasteczko położone u podnóża Beskidów Brzeźnych, nad rzeką Tyśmienicą, tuż obok Drohobycza i pięknego, sławnego uzdrowiska Truskawiec, z którymi Borysław tworzył swoiste trójmiasto – Kresowe Trójmiasto. Borysław był wówczas w Polsce bardzo ważnym ośrodkiem wydobywania ropy, gazu ziemnego i wosku ziemnego – już w latach trzydziestych było tam czynnych 1,5 tysiąca wież wiertniczych.

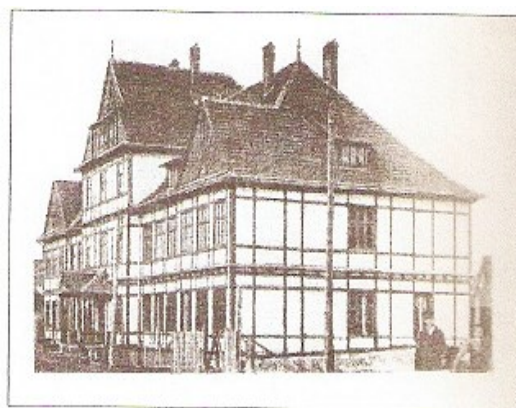
*Borysław – widok ogólny z lat trzydziestych XX w. Z prawej okolice Borysławia.
(źródło zdjęcia z: L. Będkowski, A. Krupa, B. Krupa: „Borysław okrucach wspomnień”, cz.I,
Warszawa-Bóbrka-Kraków, 2000*

W Borysławiu toczyło się beztrudne dzieciństwo braci pod troskliwą opieką Rodziców. Tu Stefan Węgrzyn rozpoczął edukację, najpierw w szkole powszechnej, a następnie w prywatnym gimnazjum im. Króla Kazimierza Wielkiego.

Od najmłodszych szkolnych lat Stefan Węgrzyn zdradzał nieprzeciętne zdolności w kierunku nauk ścisłych i przyrodniczych. Bardzo lubił matematykę, przyrodę, fizykę, bardzo lubił się uczyć. W ogóle zawsze był nad wiek poważny, skupiony i chyba od zawsze pociągała go nauka.

*Dom Rodziny Węgrzynów w Borysławiu
(zdjęcie z lat siedemdziesiątych XX w., archiwum prywatne))*

*Prywatne gimnazjum i liceum im. Króla
Kazimierza Wielkiego, do którego uczęszczał S.Węgrzyn (zdjęcie z: T.Wróbel: Borysław płacze, Wwa 2002)*

Stały pobyt rodziny Węgrzynów w Borysławiu nie oznaczał zerwania kontaktów z Krakowem. Przeciwnie – utrzymywali stały kontakt z tym miastem. Młodzi bracia często odwiedzali w Krakowie rodzinę Matki, a przy okazji jednej z takich wizyt wzięli udział (1935) w patriotycznej akcji sypania Kopca Piłsudskiego.

Borysław, rok szkolny 1937/38 – uczniowie I klasy Prywatnego Gimnazjum Koedukacyjnego im. Króla Kazimierza Wielkiego – pierwszy z lewej uczeń Stefan Węgrzyn (archiwum prywatne)

Czas wolny od nauki braciom wypełniały wypadki rowerowe, wycieczki i spacery po pięknych okolicach Borysławia, a zimą sanki i narty. Z Rodzicami bywali też w pobliskim Truskawcu, słynnym uzdrowisku, gdzie można było spotkać sławy ówczesnego świata. Na wakacyjne wyjazdy wybierali jednak głównie góry: Bieszczady, Pieniny, a przede wszystkim Tatry, po których z upodobaniem wędrowali z Matką. To zamiłowanie do górskich wędrowek pozostało Profesorowi do końca życia. Szczególnie upodobał sobie właśnie Tatry i Zakopane.

Kraków 1935 – Stefan (z lewej) i Zygmunt Węgrzynowie w akcji sypania Kopca Piłsudskiego

*Nad Morskim Okiem (wakacje 1932)
z Matką: Stefan Węgrzyn (z lewej)
z bratem Zygmuntem*

*W Szczawnicy Zdrój (wakacje 1936)
Stefan (z lewej) i Zygmunt w towarzy-
stwie znajomych wczasowiczów*

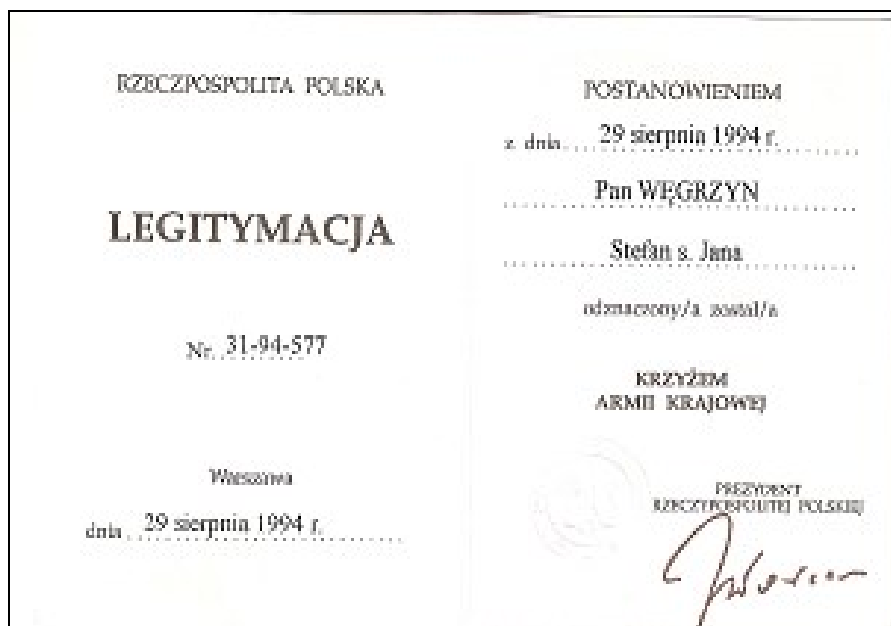
Spokojne, dostatnie życie i normalną naukę szkolną przerwał wszystkim wybuch II wojny światowej. We wrześniu 1939 r. Borysław zajęła Armia Czerwona - zaczęła się okupacja radziecka, a z nią represje i – często – głód. Wznowiono jednak naukę w szkołach. Stefan Węgrzyn kontynuował naukę już nie w gimnazjum, a w dziesięcioletniej szkole średniej (w taką gimnazjum przekształcono) z językiem polskim i rosyjskim, a także z zachowaną nauką języków: francuskiego lub niemieckiego. Profesor uczył się nadal francuskiego, ale też i niemieckiego.

W tym czasie Stefan Węgrzyn fascynował się także szachami. Należał do szkolnego kółka szachowego i grywał nawet w szkolnych i międzyszkolnych turniejach.

Z początkiem lipca 1941 Borysław zajęli Niemcy. Zaczęła się okupacja niemiecka. Jeszcze tego lipca Borysław nawiedziła wielka powódź, a potem przyszedł wielki głód i walka o przetrwanie. Powstałe nowe warunki życia wymuszały pracę zarobkową. Stefan Węgrzyn 1 października 1941 podjął pracę w firmie „Karpathen Öl. A.G.” na I „Bezirku” I Sekcji w Borysławiu jako pomocnik maszynisty, następnie jako pomocnik szybowy, a w końcu jako asystent kierownika. Okupacja niemiecka spowodowała, że edukacja całkowicie przeniosła się do podziemia. Naukę kontynuował na tajnych kompletach.

Z początkiem roku 1943 zdał „tajną” maturę z zakresu liceum matematyczno-fizycznego z wynikiem bardzo dobrym, poczym przystąpił do Armii Krajowej – został za-

przysiężony pod pseudonimem „Sak” i przydzielony do pełnienia funkcji łącznika pomiędzy obwodem AK w Drohobyczu a placówką AK w Borysławiu. Brał udział w przerzutach na trasie Drohobycz-Borysław broni krótkiej, materiałów dywersyjnych na poszczególne akcje, a także prasy konspiracyjnej do drużyn działających w okolicach Borysławia - na Mrażnicy i Schodnicy. Stałe miejsce pracy, młody Stefan wykorzystywał także do montażu urządzeń radiowych i prowadzenia tzw. nasłuchu, co nie było wtedy bezpieczne.

Dokument nadania i odznaczenie Krzyż Armii Krajowej

Po latach, Jego działalność w Armii Krajowej została uhonorowana nadaniem Krzyża Armii Krajowej (1994), a w lipcu 2000 nominacją na stopień porucznika.

W lipcu 1944 roku – Lwów zaś w sierpniu 1944 Borysław - znowu znalazły się w rękach Armii Czerwonej, która wyparła stamtąd armię niemiecką przy nie małym udziale oddziałów AK. Regularne wojsko poszło dalej walczyć, a na tamte tereny powoli zaczęło wracać w miarę zwyczajne życie. We Lwowie szybko odbudowywano i uruchamiano Politechnikę, czym bardzo był zainteresowany Stefan Węgrzyn i, jak tylko okazało się to możliwe, zgłosił się do Komisji Rekrutacyjnej Politechniki. Komisja ta najpierw skierowała Go na Wydział Naftowy (zapewne z uwagi na wykształcenie Ojca – inżyniera „nafciarza”), ale dzięki pomocy prof. Stanisława Fryzego, ówczesnego dziekana Wydziału Elektrycznego tej Uczelni, Stefan Węgrzyn znalazł się na wymarzonym Wydziale Elektrycznym gdzie ukończył pierwszy rok studiów. Było to pierwsze spotkanie Stefana Węgrzyna z prof. Stanisławem Fryze.

Tam i tak - zaczęła się droga studenta, a potem droga wielkiego, niezwykłego uczonego Stefana Węgrzyna. To był rok **1945** i koniec wojny.

Politechnika Lwowska		Lwowska	
Rok akademicki 1944/45		Rok studiów I	
Tytuł wykładowy lub ćwiczenia	Nazwisko wykładowcy	Przedmiot	Wynik
Wyższa matematyka	prof. Siergiej	zł.	128
Geometria	prof. Siergiej	zł.	48
Geometria	prof. Siergiej	zł.	24
Geometria	prof. Siergiej	zł.	36
Geometria	prof. Siergiej	zł.	37
Geometria	prof. Siergiej	zł.	24
Geometria	prof. Siergiej	zł.	32
Geometria	prof. Siergiej	zł.	96
Geometria	prof. Siergiej	zł.	64
Geometria	prof. Siergiej	zł.	48

Z indeksu Stefana Węgrzyna – wyniki nauki I roku studiów (1944/1945)

Akcja repatriacyjna sprawiła, że Stefan Węgrzyn znów znalazł się w Krakowie, aby kontynuować studia, a Rodzice w Krośnieńskim Zagłębiu Naftowym – kolejno: w Węglówce, Krościenku Niżnym i na koniec w Bóbrce. W tych miejscowościach Ojciec Węgrzynów kierował kopalniami nafty (w Bóbrce była to najstarsza w Polsce kopalnia nafty), a Matka na powrót zaczęła uczyć w szkole.

Profesor bardzo często odwiedzał Rodziców – jeździł do nich nawet na słynnym skuterze peugeot, z którego był bardzo dumny. Po śmierci Ojca w roku 1959 – Matka zamieszkała z nim w Gliwicach. Bardzo był z nią związany. Kiedy i Matka odeszła (1966) - regularnie bywał na grobach Rodziców w Osieczanach, dokąd przeniesiono cmentarz z Droginii (rodzinnej miejscowości Ojca) po wybudowaniu dobczyckiego zbiornika wodnego. Przy tych bytnościach odwiedzał też krewnych w Droginii (dziadek Profesora Stanisław Węgrzyn był tam w osiemdziesiątych latach XIX wieku kierownikiem szkoły, nauczycielem i organistą w miejscowej parafii).

W Rodzinnym domu w Bóbrce – z Matką

W Rodzinnym domu w Bóbrce – nad książkami

W Krakowie Stefan Węgrzyn kontynuował studia na Wydziale Elektrycznym, który zaczął funkcjonować tam jako wydział Politechniki Śląskiej (tworzonej w tym czasie od podstaw na Śląsku), ale tymczasowo zlokalizowany w budynkach Akademii Górniczej. Akademia Górnicza nie miała wówczas Wydziału Elektrycznego. Wykładowcami tego Wydziału Elektrycznego byli profesorowie Uniwersytetu Jagiellońskiego, Akademii Górniczej i Politechniki Warszawskiej. Stefan Węgrzyn chłoniął atmosferę miasta akademickiego, uczelni, Biblioteki Jagiellońskiej, zaczął się też przysłuchiwać pierwszym konferencjom naukowym również międzynarodowym.

Studiowanie w Krakowie nie trwało jednak długo gdyż na zlokalizowanie Politechniki Śląskiej ostatecznie wybrano Gliwice i w ten sposób już pod koniec roku 1945 Stefan Węgrzyn znalazł się w tym mieście.

Indeks studenta Wydziału Elektrycznego Pol. Śląskiej - Gliwice 1946

Warunki życia i studiowania w Gliwicach, w porównaniu z Krakowem były – jak wspominał - bardzo trudne, a nawet pionierskie. Studenci, a wśród nich Stefan Węgrzyn, wtedy nie tylko uczyli się, ale i współtworzyli swoją uczelnię razem z profesorami, pracując również fizycznie przy uruchamianiu auli wykładowych, laboratoriów, a nawet na budowie. To bardzo wiązało ich emocjonalnie z Uczelnią.

Niezwykle aktywny udział Profesora w długim procesie powstawania Politechniki Śląskiej, niepowtarzalny klimat studiów w tamtych latach, a także szybko otwarte możliwości pracy naukowej sprawiły, że zawsze czuł się nierozdzielnie związany ze swoją Uczelnią i zawsze był gotów do pracy dla niej. Uczelnia – Jego Uczelnia – doceniła wkład Profesora

w jej budowę i rozwój, przyznając Mu Odznakę Zasłużonemu dla Politechniki Śląskiej – było to w roku 1974.

Student Stefan Węgrzyn bardzo szybko zwrócił na siebie uwagę wykładowców swoim talentem i szybko ujawniającymi się wybitnymi zdolnościami do pracy naukowej. W efekcie, będąc na trzecim roku został młodszym asystentem u prof. Stanisława Fryzego w *Katedrze Podstaw Elektrotechniki*.

Prof. Fryze przyjechał do Gliwic (1946) wraz z grupą lwowskich profesorów. To było drugie spotkanie obu Panów od czasów Lwowa i odtąd prof. Fryze stał się dla Stefana Węgrzyna absolutnym niekwestionowanym autorytetem, a jednocześnie patronem jego błyskotliwej naukowej kariery. Zresztą, prof. Fryze zawsze uważał Stefana Węgrzyna za wybitnie zdolnego – najpierw studenta, a potem asystenta, adiunkta i – teraz można powiedzieć - wywróżył mu piękną naukową przyszłość.

Prof. S. Fryze od początku ich współpracy podkreślał wybitne zdolności Stefana Węgrzyna do pracy naukowej, a przy tym jego niezwykły zapał do nauki i pracy, rzetelność we wszystkim co robił, obowiązkowość, otwarty umysł, zdolności i pomysłowość w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych, umiejętność korzystania z literatury naukowej i to w kilku językach: angielskim, francuskim, niemieckim i rosyjskim. A Stefan Węgrzyn zawsze z wielkim, nieukrywanym wzruszeniem i sentymentem wspominał swojego Patrona (promotora pracy dyplomowej, a także pierwszej pracy doktorskiej) i lata ich niezwykle owocnej naukowej współpracy w Katedrze Podstaw Elektrotechniki.

Po latach, w roku 2001, uchwałą Zarządu Głównego Stowarzyszenia Elektryków Polskich Stefan Węgrzyn otrzymał *Medal im. prof. Stanisława Fryzego* ustanowiony przez Stowarzyszenie Elektryków Polskich i przyznawany za wybitne osiągnięcia naukowe, techniczne, a także pedagogiczne w dziedzinie elektryki.

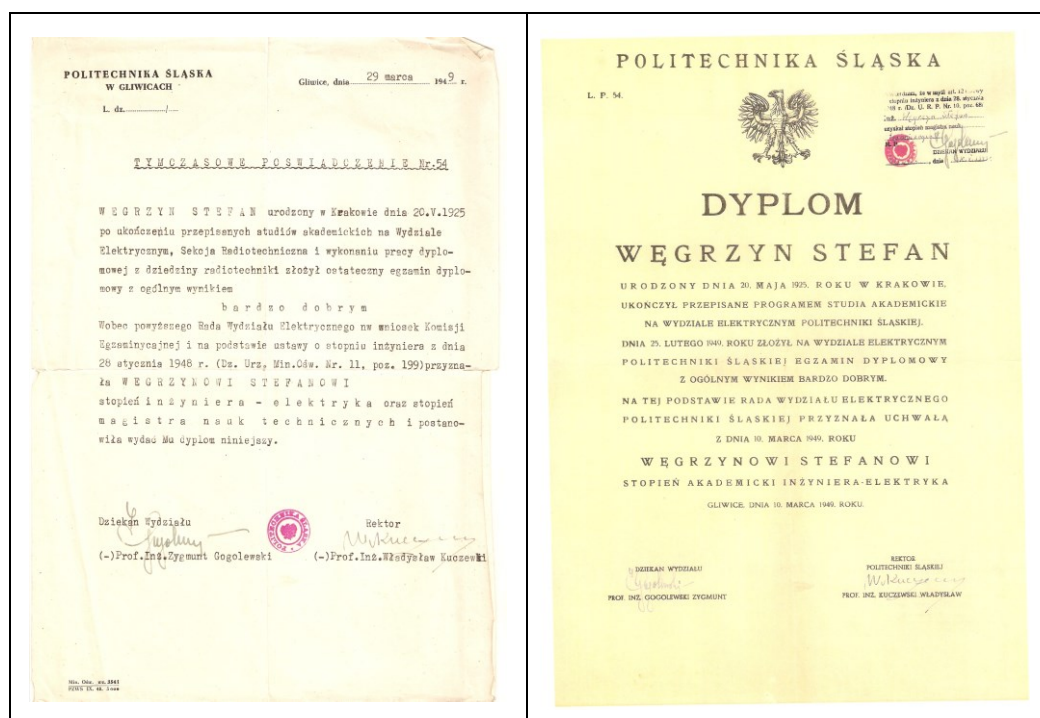

Medal im. prof. Stanisława Fryzego

Młody Stefan Węgrzyn - już jako student (1948) angażował się w prace badawcze. Swoje umiejętności radiotechniczne z czasów działalności w AK wykorzystał w Państwowej Fabryce Odbiorników Radiowych w Dzierżoniowie. Został bowiem zaproszony do udziału w uruchamianiu produkcji lampowego odbiornika radiowego *Pionier U-II* (pierwszej powo-

jennej polskiej konstrukcji). W laboratoriach fabryki prowadził badania i pomiary transformatorów głośnikowych. Zachowało się obszerne i bardzo szczegółowe sprawozdanie z tych badań *"Niektóre zagadnienia związane z budową i pracą transformatorów głośnikowych"*. Zresztą praca magisterska Profesora też powstawała w Dzierżoniowie, a dotyczyła kontroli własności dynamicznych głośnikowego transformatora akustycznego. W tym celu stworzył tam stanowisko badawcze pozwalające na szybką kontrolę własności dynamicznych transformatora w trakcie produkcji. Dla tej fabryki opracował również, pod kierunkiem prof. Fryzego, absolutnie nową produkcję rdzeni wielkiej częstotliwości, a także produkcję spieków metalowych dla Państwowego Instytutu Hutniczego w Gliwicach.

Dziesiątego marca 1949 r. Stefan Węgrzyn otrzymał stopień *akademicki inżyniera elektryka, magistra nauk technicznych* i pozostał w Katedrze Podstaw Elektrotechniki na stanowisku starszego asystenta, a prof. Fryze od razu rezerwował dla niego etat adiunkta, kiedy tylko ukończy pracę doktorską.

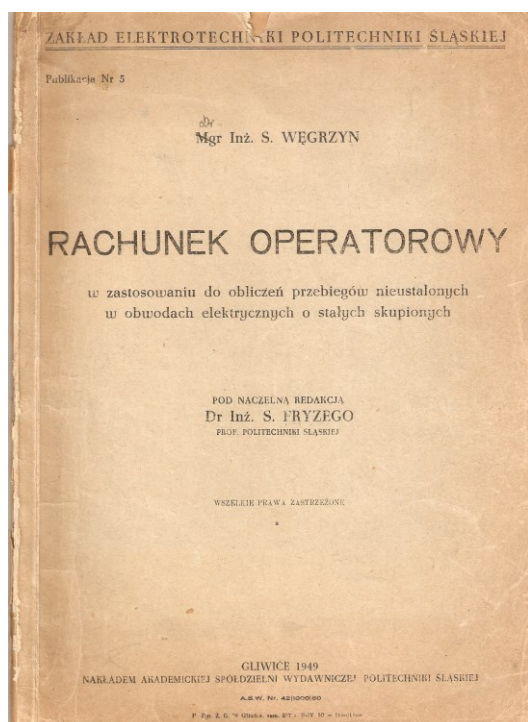

Tymczasowe poświadczenie nr 54 ukończenia studiów, Gliwice 1949

Dyplom z nr. 54 ukończenia studiów wydany przez Politechnikę Śląską, Gliwice, 1949

W grudniu 1949 ukazała się bardzo ważna publikacja Profesora *„Rachunek operacyjny w zastosowaniu do obliczeń przebiegów nieustalonych w obwodach elektrycznych o stałych skupionych”* będąca efektem jego zainteresowań naukowych, a mianowicie zagadnieniami stanów nieustalonych. Był to pierwszy w Polsce skrypt dotyczący rachunku operacyjnego oraz niezwykle znaczące wydarzenie w naukowym życiu Stefana Węgrzyna.

Książka wzbudziła ogromne zainteresowanie w naukowym świecie elektrotechniki, a Rada Wydziału Elektrycznego postanowiła wprowadzić do programu studiów wykład poświęcony stanom nieustalonym. Jego prowadzenie powierzono Autorowi skryptu, którego przez długi czas studenci nazywali „profesorem stanów nieustalonych”.

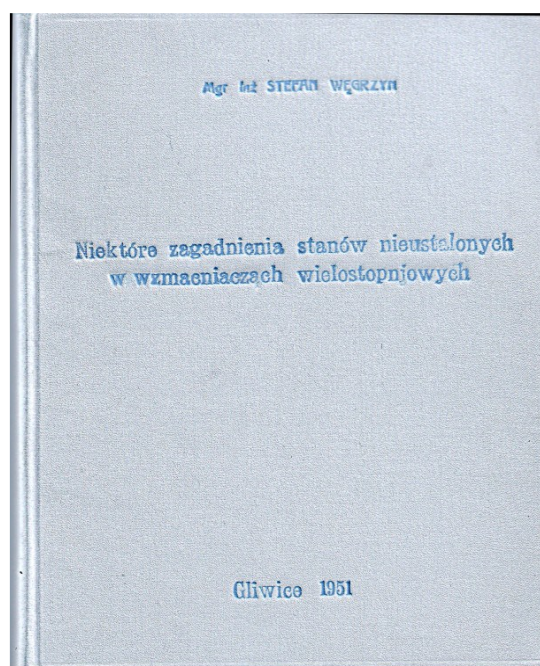
Ten pierwszy skrypt i wykłady z zagadnień stanów nieustalonych stały się później podstawą wielu Jego książek z tego zakresu wydanych w kraju i za granicą. Skrypt wydany przez Akademicką Spółdzielnię Wydawniczą Politechniki Śląskiej (publikacja nr 5) zapoczątkował – można śmiało stwierdzić – lawinę publikacji (książek, skryptów, artykułów, referatów), które ukazały się przez całe Jego naukowe, pracowite życie – publikacji, które po sobie pozostawił!

Pierwszy skrypt Profesora (1949)

Zagadnieniom stanów nieustalonych, którymi się wtedy pasjonował poświęcił także pierwszą pracę doktorską *Niektóre zagadnienia stanów nieustalonych we wzmacniaczach wielostopniowych* (zdjęcie obok), którą zaledwie dwa lata od ukończenia studiów – obrobił w roku **1951** z wynikiem bardzo dobrym i z odznaczeniem.

Wyniki pracy, a zwłaszcza *metoda dwóch przeciwnych stanów ustalonych* wprowadzona przez Stefana Węgrzyna w tej pracy weszła na trwałe do światowej literatury naukowej i ciągle jest aktualna.

Promotorem doktoratu Stefana Węgrzyna był profesor Stanisław Fryze. Trzeba też tu dodać, że był to dziewiąty, ukończony, przewód doktorski przeprowadzony całkowicie w ciągle budującej się Politechnice Ślą-

skiej. Po tym bezprecedensowym wydarzeniu Stefan Węgrzyn został, zgodnie z planami prof. Fryzego, adiunktem w Katedrze Elektrotechniki.

W latach 1951-53 dr inż. Stefan Węgrzyn miał też okazję praktycznie zetknąć się (jak mówił – po raz pierwszy) z automatyką. Miało to miejsce w Zakładach Wytwórczych Aparatury Precyzyjnej w Świdnicy. Opracowywał bowiem dla nich automatyzację układu stabilizacji napięcia do cechowania liczników kilowatów energii. „... wtedy wszedłem w zagadnienia automatyki” – mówił w jednym z wywiadów prasowych.

W roku **1954** ówczesny docent Stefan Węgrzyn (stanowisko otrzymał 30.06.1954) podjął inicjatywę wydawania w Politechnice Śląskiej *Zeszytów Naukowych Politechniki Śląskiej*. Pierwszą ich serią była *Elektryka*, której pierwszy numer ukazał się w kwietniu 1954 roku z obszernym artykułem prof. Fryzego. Stefan Węgrzyn był pierwszym redaktorem naukowym serii *Elektryka* i pełnił tę funkcję przez trzy lata.

Jego dotychczasowe badania naukowe, publikacje, wyjątkowy i szybki doktorat wzbudziły żywe zainteresowanie także w powstałej w roku 1951 POLSKIEJ AKADEMII NAUK. Stefan Węgrzyn szybko związał się również i z tym gremium wybitnych naukowców i uznawanym forum nauki, widząc tam możliwości poszerzania pola badań naukowych. Zaczął od Instytutu Podstawowych Problemów Techniki PAN w Warszawie, w którym - na prośbę PAN - podjął dodatkową pracę (1955-62), osiągając sukcesy naukowe, a także organizacyjne.

Przez wiele lat - stany nieustalone i zastosowanie rachunku operatorowego w układach elektrycznych i elektronicznych znajdowały się w orbicie zainteresowań naukowych Stefana Węgrzyna. Ukazały się książki: „Rachunek Operatorowy” (1955, PWN), „Przebiegi nieustalone w liniach i układach łańcuchowych” (1958, PWN). Zarówno wcześniejsze prace (skrypt, praca doktorska) jak i wydane książki - według licznych opinii ówczesnego świata nauki - były pionierskie. W istotny sposób przyczyniły się do rozwoju w Polsce tej dziedziny nauki. Zostały też zauważone i docenione za granicą – szybko ukazały się ich tłumaczenia w Niemczech, Francji i ówczesnej Czechosłowacji.

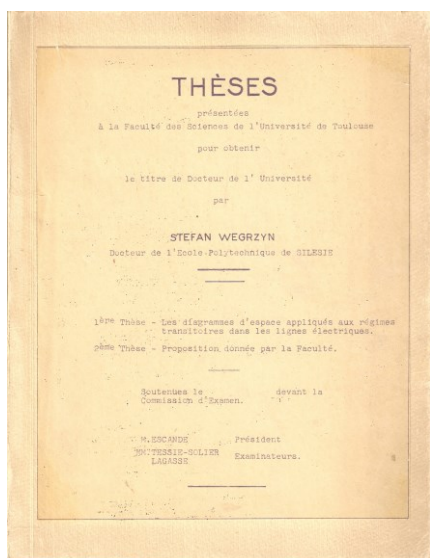
W roku **1959** doc. Stefan Węgrzyn otrzymał stypendium Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego na studia we Francji. Pod kierunkiem prof. J.Ch.Gille’a ukończył w Wyższej Szkole Lotniczej w Paryżu specjalistyczny kurs z zakresu automatyki.

Podczas tego pobytu tak się złożyło, że stypendysta S.Węgrzyn niezwykle błyskotliwie rozwiązał problem „istnienia albo nieistnienia drgań w pewnych obszarach pracy układów automatycznych”, nad którym bez powodzenia pracowali francuscy naukowcy Wyższej Szkoły Lotniczej. Trzeba tu dodać, że rozwiązany przez Stefana Węgrzyna problem drgań nie był wtedy - jak opowiadał - tematem jego badań naukowych we Francji, ale problemem, który go zaintrygował w zasłyszanych rozmowach francuskich kolegów.

Rozwiązanie problemu drgań nieoczekiwanie miało miejsce w laboratorium Katedry Automatyki Uniwersytetu w Tuluzie u prof. J.Lagasse (został doktorem hc Politechniki Śląskiej w roku 1974), który zgodził się na przeprowadzenie stosownych doświadczeń. Prof. Lagasse przydzielił nawet do pomocy młodego, wówczas początkującego naukowca P.Vidala – późniejszego przyjaciela i wieloletniego, bliskiego współpracownika Stefana Węgrzyna.

Po tym bezprecedensowym wydarzeniu, w Uniwersytecie w Tuluzie natychmiast zaproponowano S.Węgrzynowi napisanie pracy doktorskiej.

Rozprawę doktorską *Les Diagrammes d'espace appliqués aux régimes transitoires dans les lignes électriques; Proposition donnée par la Faculté* napisał i złożył w Uniwersytecie w Tuluzie. Doktorat ukończył (1960) z odznaczeniem, otrzymując tytuł doktora nauk fizycznych.

*Druaga rozprawa doktorska –
Uniwersytet w Tuluzie (1960)*

Doktorat Uniwersytetu w Tuluzie (1961)

Naukowe stypendium we Francji, uzyskany tam doktorat i prace, jakie tam prowadził zaowocowały później licznymi zaproszeniami na wykłady i do współpracy naukowej do Wyższej Szkoły Lotniczej w Paryżu, Uniwersytetu w Tuluzie, w Lille, Uniwersytetu w Sherbrook, Laval w Kanadzie, a także do Nowosybirskiego Elektronicznego Instytutu. Bywał tam z seminaryjnymi wykładami, ale też podjął naukową współpracę zwłaszcza z Uniwersytetem w Tuluzie, w Lille, Sherbrook. Współpraca ta rozkwitła po podpisaniu w roku 1961 porozumienia pomiędzy *Polską Akademią Nauk* a francuską *Centre National de la Recherche Scientifique*. Szczególnie bliskimi współpracownikami Stefana Węgrzyna byli prof. Jean-Charles Gill i prof. Pierre Vidal. Współpraca tematycznie przebiegała od elektro- nicznych systemów stabilizacji, poprzez systemy przemysłowe po systemy ewolucyjne. Profesorowie J.C.Gille i P.Vidal wielokrotnie gościli w Politechnice Śląskiej oraz w Instytucie

Informatyki Teoretycznej i stosowanej PAN. Z inicjatywy Stefana Węgrzyna – prof. J.C.Gille otrzymał w roku 1967 tytuł Doktora Honoris Causa Politechniki Śląskiej (S.Węgrzyn był promotorem J.C.Gille’a), a prof. P.Vidall został w roku 1991 mianowany członkiem zagranicznym PAN.

Doktorat honoris causa profesora J.C.Gille’a (1967).

Od prawej: prof. Jean Ch.Gille, promotor prof. Stefan Węgrzyn, Dziekan Wydz.Automatyki prof. Tadeusz Zagajewski (Dziennik Zachodni, 1-210.1967. Foto: Makal)

Na zdjęciu: lata sześćdziesiąte - profesor Stefan Węgrzyn (po prawej) i profesor Jean Charles Gill w Krakowie na Wawelu (Autor zdjęcia nieznany, archiwum prywatne).

Znaczącym efektem tej współpracy były liczne publikacje w polskich i międzynarodowych czasopismach (głównie *Systems Science*), referaty na konferencjach krajowych i zagranicznych oraz książka wieńcząca te wspólne badania *Developmental Systems: at the crossroads of the system theory, komputer science and genetic engineering* wydana przez Springer Verlag w Nowym Yorku w 1990. Znaczący w tej książce jest też fakt, że Stefan Węgrzyn jest na pierwszym miejscu jako autor. Profesor Stefan Węgrzyn prowadził też w uczelniach francuskich kilka doktoratów.

Profesor Stefan Węgrzyn i prof. Pierre Vidal (w roku 1965 doktor) w Instytucie Automatyki w Warszawie - zdjęcie z: „Polonia” nr 12 1965 (fot. Marek Holzmann)

Na kongresie IFAC w Londynie, czerwiec 1966. Od lewej: prof. P. Vidal, prof. S. Węgrzyn, żona prof. P. Vidala, tyłem: dyr. Laboratorium Inżynierii Elektrycznej w Tuluzie J. Lagasse, dyr. Laboratorium Powietrznych Systemów Cyfrowych A. Stempień i dr G. Christian Mira Grateloup z Laboratorium Elektro-techniki. (Fot. Sevely Toulouse)

Za całość współpracy naukowej oraz dydaktycznej, za wkład wniesiony do kultury i nauki Francji - francuskie Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznało Mu Order Palm Akademickich – najwyższe francuskie odznaczenie naukowe Tym najstarszym cywilnym odznaczeniem francuskim Stefan Węgrzyn został uhonorowany dwukrotnie: w stopniu kawalera (1978) i oficera (1983). Ponadto Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Francuskiej przyznało Mu (1989) godność członka honorowego Towarzystwa i Prezesa Honorowego Oddziału w Katowicach – za wkład w rozwój współpracy między narodami Polski i Francji.

Po doktoracie w Uniwersytecie w Tuluzie Stefan Węgrzyn wraca do Gliwic w roku 1961 i niedługo po powrocie zostaje powołany na stanowisko *profesora nadzwyczajnego*. W tym czasie (1961/62) na Wydziale Elektrycznym powołano Oddział Automatyki i to do niego Stefan Węgrzyn przechodzi wraz z grupą współpracowników, tworząc tam *Katedrę Teorii Regulacji*. Zostaje jej kierownikiem.

Tu w istocie zaczyna się drugi, bardzo istotny i bardzo bogaty w naukowym życiu Stefana Węgrzyna rozdział, a mianowicie – automatyka. Automatyka teoretyczna i stosowana. Stefan Węgrzyn opracowuje wykłady z Teorii Regulacji, dwa skrypty z tego zakresu (PWN 1960, 1961) i wydaje książkę *Podstawy Automatyki* (PWN, 1963) – kolejną flagową

1978
Order Kawale-
ra Palm
Akademickich

*W Lille na prezentacji z okazji odbioru Orderu Kawale-
ra Palm Akademickich dla prof. Stefana Węgrzyna (z
prawej) w obecności Rektora, Konsula Generalnego
oraz Rektora Uniwersytetu (1978). Autor zdjęcia nie-
znany, archiwum prywatne.*

1983
Order Oficera
Palm
Akademickich

pozycję w Jego dorobku naukowym, która doczekała się pięciu polskich wydań i wydania we Francji (1965, tłumaczem był prof. Jean-Charles Gille), która była pierwszym, przez wiele, wiele lat obowiązującym podręcznikiem na wszystkich polskich uczelniach technicznych. Jego Autor już wtedy mówił: „ani się obejrzymy jak podstawy automatyki wejdą do programów nauczania szkół średnich” (wywiad prasowy). Stefan Węgrzyn zajmował się wówczas problemami stabilności układów, identyfikacją obiektów, wprowadził też kierunek „własności równań o nieliniowych współczynnikach dyssypacyjnych, zwanych równaniami Gille’a-Węgrzyna”.

Praca naukowa całkowicie pochłaniała Profesora. Prawie nie było dla niego niedziel, świąt, wolnych dni. Miał zwyczaj wracać do domu późno, często z nietkniętym drugim śniadaniem, a kiedy zainstalowano mu telefon - odbywał w domu długie telefoniczne dyskusje. Nic więc dziwnego, że zewsząd słyhać o jego kolejnych naukowych sukcesach, kolejnych naukowych tytułach, szybko rosnącej pozycji i autorytetu w świecie nauki nie tylko w Polsce. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż mimo możliwości i licznych propozycji kontynuowania kariery naukowej we Francji, w Kanadzie - wybrał Polskę i Gliwice. Cała Rodzina była z Niego niezwykle dumna.

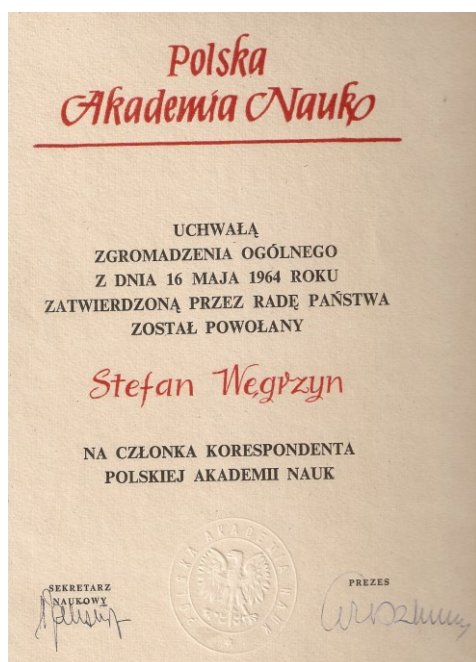
W roku **1963** Stefan Węgrzyn został powołany do Rady Nauki przy Komitecie Nauki i Techniki (był jej członkiem do rozwiązania w roku 1972). Otrzymał też nagrodę indywidualną (stopnia drugiego) Ministra Szkolnictwa Wyższego Henryka Golańskiego za „szczególne osiągnięcia w dziedzinie badań naukowych”.

Zarządzenie Ministra Szkolnictwa Wyższego (30.12. 1963, obowiązujące od 15 lutego 1964) przekształciło Oddział Automatyki Wydziału Elektrycznego w nowy Wydział Politechniki Śląskiej, a mianowicie - Wydział Automatyki. Był to pierwszy w Polsce Wydział Automatyki, a Stefan Węgrzyn jest jednym z jego założycieli. Pozostał w nim przez wiele lat kierownikiem Katedry Teorii Regulacji.

W uznaniu zasług Profesora w tworzeniu i uruchamianiu w Politechnice Śląskiej Wydziału Automatyki – Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach (jej przewod-

niczącym był wtedy Jerzy Ziętek) przyznało mu nagrodę wojewódzką (1965).

Rok 1964 zaznaczył się kolejnym ważnym wydarzeniem: otóż 39-letniego wówczas naukowca powołano (prawie w dzień urodzin) na członka korespondenta Polskiej Akademii Nauk. Profesor od razu został też członkiem Prezydium PAN (do roku 1971), co było wielkim wyróżnieniem.

*Akt powołania prof.
Stefana Węgrzyna
na członka kore-
spondenta
POLSKIEJ
AKADEMII NAUK*

Jego kandydaturę do PAN zgłosili profesorowie: J. Groszkowski, W. Nowacki, J. Lech, J. Jakubowski. Był wtedy – jak już wiadomo - najmłodszym członkiem PAN. Otrzymał też pierwsze odznaczenie, a mianowicie *Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski* (1964).

W grudniu 1964 otrzymał jeszcze nagrodę (zespołową stopnia pierwszego) Ministra Szkolnictwa Wyższego za „szczególne osiągnięcia w dziedzinie badań naukowych, a szczególnie za prace w dziedzinie teorii nieliniowych układów impulsowych”. Zespół ten tworzyli: prof. Stefan Węgrzyn, dr inż. Zdzisław Bubnicki, dr inż. Adam Bukowy, mgr inż. Ryszard Gessing, dr inż. Konstanty Kurman, dr inż. Pierre Vidal, prof. Jean Richalet.

Lata sześćdziesiąte to czas bardzo intensywnej pracy dydaktycznej i naukowej. Był profesorem wizytującym w uczelniach francuskich (Wyższa Szkoła Lotnicza w Paryżu, Uniwersytety w Lille i Tuluzie), w Kanadzie (Uniwersytet w Sherbrook), a także w Nowosybirsku. W Polsce pochłaniała go dydaktyka na współtworzonym Wydziale Automatyki, prace naukowe w Politechnice Śląskiej i w Instytucie Automatyki PAN w Warszawie, gdzie był za-

stępcą dyrektora ds. naukowych (1962-68). Jego zainteresowania skupiały się wtedy na kompleksowej automatyzacji od procesów jednostkowych do całych procesów.

Mimo mnóstwa obowiązków preferował i prowadził aktywny tryb życia. Kiedy tylko było można – uciekał w góry i w lecie i w zimie.

*Stefan Węgrzyn (z lewej) z bratem Zygmuntem
w Tatrach*

Stefan Węgrzyn gdzieś na nartach

Natomiast wolny czas w Gliwicach najchętniej spędzał na rowerze, przemierzając z upodobaniem trasę Gliwice – Rudy Raciborskie i z powrotem. Był „skowronkiem” – zawsze wstawał „bladym świtem”, pisał, przygotowywał się do wykładu lub innych zajęć i codziennie wczesnym rankiem udawał się na co najmniej półgodzinny spacer. Bardzo nie lubił, jeśli coś zaburzało ten porządek.

W latach sześćdziesiątych Stefan Węgrzyn angażował się również w organizowanie działalności towarzystw naukowych. Był mianowicie współzałożycielem gliwickiego oddziału Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej (1961) a w latach 1965-1967 Przewodniczącym tego Oddziału. Po latach, w roku 2005, uchwałą Zjazdu Delegatów PTETiS został wyróżniony za wieloletnią pracę naukową honorowym członkostwem tego Towarzystwa. Współorganizował też w roku 1963 Gliwicki Oddział Polskiego Towarzystwa Cybernetycznego, którego celem była popularyzacja, rozwijanie i popieranie prac z zakresu cybernetyki, a także rozwijanie współpracy specjalistów z dziedziny techniki (Pol. Śl.), medycyny (Śl. A. Med.) i ekonomii (WSE w Katowicach). S. Węgrzyn został Zast. Przewodniczącego Gliwickiego Oddziału PTC.

W roku **1966** Komitet Nagród Państwowych przyznał mu naukową indywidualną nagrodę państwową II stopnia za osiągnięcia „w zakresie teorii nieliniowych układów automatyki”.

Organizuje i bierze czynny udział w licznych konferencjach naukowych w kraju i za granicą, seminariach, przedstawiając na nich zagadnienia automatyki kompleksowej.

W licznych wywiadach podkreślał znaczenie i wagę dla rozwoju kraju - automatyki i automatyki kompleksowej, porównując je do nie tak odległych czasów mechanizacji i elektryfikacji. Przewidywał też rychle wkraczanie automatyzacji do coraz to nowych obszarów życia człowieka. Nazwał to „erą powszechnej automatyzacji” (wywiad po I Krajowym Sympozjum Cybernetyki Technicznej – Zawoja, październik 1967 – Trybuna Robotnicza, 12 X 1967). Jednak zawsze podkreślał podstawową rolę człowieka w tym zawrotnym pędzie do automatyzacji wszystkiego. Już wtedy mówił o podejmowanych pracach nad zagadnieniami sztucznej inteligencji, o perspektywach zastosowania automatów z pamięcią, słowem o możliwościach tworzenia systemów zdolnych do wykonywania czynności wyższego rzędu. Widział też automatykę jako pomost pomiędzy naukami technicznymi a nietechnicznymi. Już wtedy mówił o bionice.

W czerwcu 1968 Stefan Węgrzyn otrzymał tytuł *profesora zwyczajnego nauk technicznych*. W ciągu tego roku organizował i stworzył *Zakład Systemów Automatyki Kompleksowej* PAN w Gliwicach, przekształcony w roku 1989 w *Instytut Informatyki Teoretycznej i Stosowanej* PAN, w którym od początku, aż do roku 2006 był, kolejno: dyrektorem (do 2002) i dyrektorem ds. naukowych (2003-2006), a do końca życia był kierownikiem *Zakładu Niekonwencjonalnych Problemów Informatyki*.

Profesor założył też (jeszcze w ZSAK) czasopismo naukowe *Podstawy Sterowania* (1971-1988), zmieniające kolejno tytuł na: *Archiwum Informatyki Teoretycznej i Stosowanej* (1989-2005) i ostatecznie na *Theoretical and Applied Informatics* (od 2006). Do roku 2010 był jego Redaktorem Naczelnym.

W tym samym roku (1968) miał tzw. letnie wykłady w Kanadzie (Uniwersytet Laval), a po powrocie intensywnie działał, kierując z rekomendacji PAN kursokonferencjami poświęconymi systemom automatyki kompleksowej (Jabłonna, Wisła). Brali w nich udział Francuzi, Czesi, Niemcy. Na konferencjach tych przedstawiał swoją pracę „Podstawy Automatyki Kompleksowej”, wydaną później przez Instytut Automatyki PAN w zeszytach naukowych. Na zaproszenie Akademii Nauk ZSRR wyjeżdża do Instytutu Automatyki i Telemechaniki w Moskwie z wykładami również na temat automatyki kompleksowej.

Równocześnie z intensywną pracą dydaktyczną, naukową oraz działalnością w różnych gremiach naukowych prowadził na Wydziale Automatyki Politechniki Śląskiej również doktoraty. Od roku 1960 do 1969 promował osiemnastu doktorów.

Jako członek korespondent PAN został powołany (1969) przez ówczesnego premiera J. Cyrankiewicza do Rady Nauki i Techniki przy Komitecie Nauki i Techniki.

Automatyka kompleksowa, a szczególnie komputerowe systemy sterowania były nadal w centrum jego zainteresowań badawczych. W roku 1971, decyzją Prezydium Rządu a z rekomendacji PAN został powołany do Komitetu Organizacyjnego II Kongresu Nauki

Polskiej (czerwiec 1973). Henryk Jabłoński, ówczesny Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, powierzył Mu funkcję koordynatora problemu węzłowego 06.1.2. *Rozwój systemów automatyki kompleksowej*, którego zadaniem było „Opracowanie podstaw naukowych i wynikających z nich metod projektowania i realizacji systemów sterowania procesami zawierającymi programowane maszyny matematyczne...”, a następnie „wprowadzenie do praktyki gospodarczej systemów zawierających programowane maszyny matematyczne do sterowania określonymi w planie procesami w celu uzyskania większych wydajności, jakości i efektywności...” (S. Węgrzyn: *Cybernetyka techniczna i automatyzacja kompleksowa procesów*, Referat na 34 Sesji Zgromadzenia Ogólnego PAN, maj 1972).

W wyniku tych prac skomputeryzowano szereg procesów technologicznych w śląskich hutach (*Florian, Szopienice, Katowice, Batory, Cedlera*, huta *Bieruta* w Częstochowie), kopalniach (kopalnia Jan, Bielszowice, Siersza), cementowni *Opole*, hucie szkła okiennego *Sandomierz*, w Zakładach Azotowych w Tarnowie.

Trzeba też tu podkreślić, że programy komputerowe stworzone przez zespół Stefana Węgrzyna dla systemu informatyczno-sterującego dla huty „Katowice” zostały uznane za jeden z dziesięciu najważniejszych wynalazków polskiej nauki i techniki w roku 1976.

Z górnictwem jest związany etap pracy Stefana Węgrzyna nad stworzeniem minikomputera niezbędnego do rozwoju kompleksowej automatyzacji, a mianowicie minikomputera MKJ-25 (konstruowany w Zakładach Konstrukcyjno-Mechanizacyjnych Przemysłu Węglowego wspólnie z zespołem Profesora, a produkowany później przez Zakład Elektroniki Górniczej). Profesor energicznie inicjował też prace nad nowymi mini-komputerami ComPAN8, SMC3, Odra 1325. Profesor został też powołany (1972) do Państwowej Rady Górnictwa bo to górnictwo wówczas było jedną z najważniejszych gałęzi przemysłu.

W roku 1974 otrzymał nagrodę Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki za osiągnięcia w dziedzinie „badań naukowych i konstrukcyjnych do produkcji małoseryjnej rodziny maszyn analogowych MA-10 i MA-48”.

O komputerowe systemy sterowania „dobijała” się też marynarka wojenna, która doceniła wkład Profesora w rozwój tych systemów i przyznała mu *Medal za zasługi dla marynarki wojennej* (1975). Wojsko polskie również doceniło Profesora i jego działania naukowe na rzecz wojska, przyznając Mu dwukrotnie *Medal za zasługi dla obronności Kraju* (1975 brązowy 1986 srebrny), a Główny Inspektorat Techniki Wojska Polskiego wystosował (1976) do Profesora specjalne podziękowanie za „twórczy wkład w przygotowaniu Szkoły Podstaw Inżynierii Systemów”

A w Politechnice Śląskiej na Wydziale Automatyki - *Katedrę Teorii Regulacji* przekształcono (1971) w *Instytut Kompleksowych Systemów Sterowania*, następnie (1975) w *Instytut Informatyki Czasu Rzeczywistego* i ostatecznie (1984) w *Instytut Informatyki*.

S. Węgrzyn był nieprzerwanie dyrektorem tych wszystkich kolejno przekształcanych jednostek Przekształcenia te miały oczywisty związek z informatyką, która burzliwie zaczęła wkraczać w życie.

Na szkolnym okręcie Wyższej Szkoły Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte, Gdynia (listopad 1971 r.). Zdjęcie z Archiwum Politechniki Śląskiej.

W naukowe życie Stefana Węgrzyna informatyka wkroczyła dużo, dużo wcześniej – bo to On w swojej dalekosiężnej wizji nauki był inspiratorem zmian i wprowadzania nowych kierunków do dydaktyki i nauki.

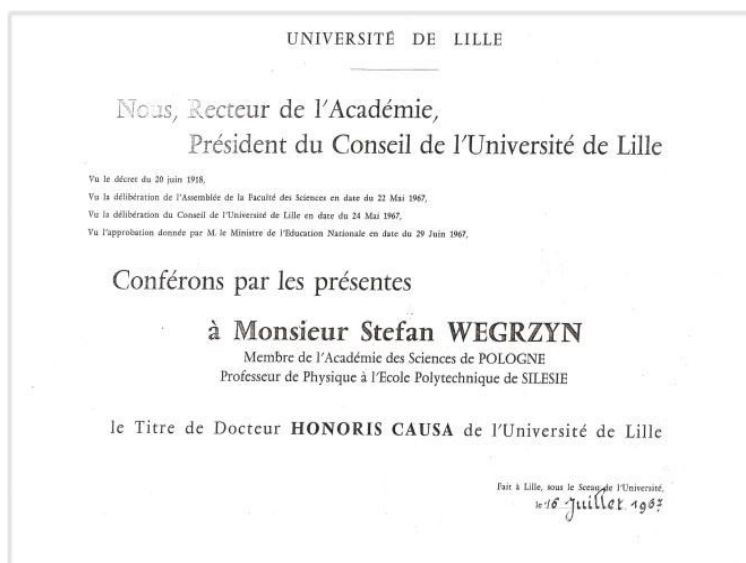
W latach 1971-1975, 1975-1979 oraz 1988-1991 - był też członkiem Komitetu Nagród Państwowych (Sektora Elektroniki, Elektrotechniki i Telekomunikacji).

1972 – otrzymał *Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski* i nagrodę indywidualną stopnia I Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki za szczególne osiągnięcia w dziedzinie badań naukowych.

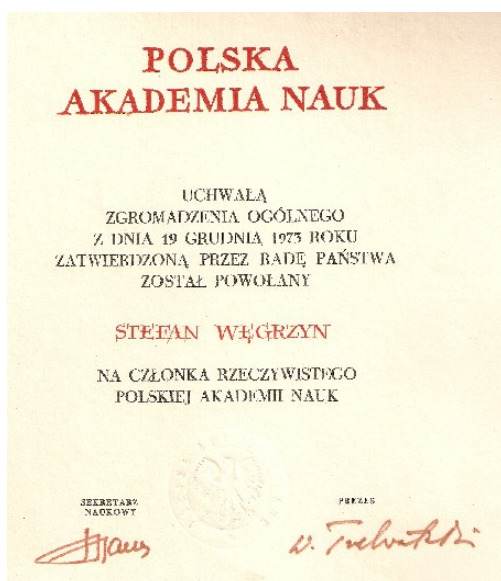
Rok **1973** to kolejny, szczególny rok w naukowym życiu Stefana Węgrzyna. Otóż odebrał (pierwszy) tytuł doktora Honoris Causa Uniwersytetu w Lille, a 19 grudnia 1973 został wybrany i powołany (Uchwałą Zgromadzenia Ogólnego PAN) na członka rzeczywistego Polskiej Akademii Nauk. Był członkiem Prezydium PAN

w latach **1974-78** i od 1984 do 2010. Od roku 1999 był też członkiem Prezydium Oddziału PAN w Katowicach. Przez wiele lat (1984-2004) był też Przewodniczącym Komitetu Informatyki powołanym przez to Gremium naukowców. W tymże roku wybrano Go również do *Rady Głównej Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki*. W Radzie tej pracował przez pięć lat. W maju 1973 powstała *Centralna Komisja Kwalifikacyjna ds. Kadr Naukowych* i Stefan Węgrzyn został do niej zaproszony na kadencję 1973-1976, a następnie na kadencję 1988-1990. Rok 1974 przyniósł Mu też kolejną nagrodę PAN za „opracowanie podstaw naukowych metod projektowania i organizacji dużych przedsięwzięć w zakresie automatyki kompleksowej”.

Swoim energicznym działaniem Profesor doprowadził (**1975/76**) do utworzenia informatyki jako nowego kierunku nauczania w Politechnice Śląskiej na Wydziale Automatyki i Informatyki. Profesor opracował dla tego kierunku program studiów, a zespoły jego współpracowników przygotowały laboratoria, sprzęt komputerowy, oprogramowanie, stanowiska do badań, a więc wszystko co było niezbędne do podjęcia kształcenia informatyków. Kierunek ten od tamtego cieszy się wśród młodzieży – potencjalnych studentów - niesłabnącym powodzeniem.

*Doktorat honoris causa
Uniwersytetu w Lille*

*Akt powołania na członka rzeczywistego
PAN (1973)*

Właśnie za „osiągnięcia w dziedzinie kształcenia kadry naukowych” Stefan Węgrzyn otrzymał w roku 1975 indywidualną nagrodę I stopnia Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.

Kolejne lata to intensywna praca dydaktyczna oraz kontynuacja zadań związanych z realizacją problemu węzłowego, którym kierował, a więc automatyzacją kompleksową w przemyśle, ale też z coraz powszechniejszą informatyzacją. W uznaniu tych działań otrzymał w roku 1976 Nagrodę Państwową (zespołową) I stopnia w dziedzinie nauki „za udział we wdrożeniu maszyn matematycznych do sterowania wybranymi procesami technologicznymi”, Nagrodę Wojewódzką Wojewody Katowickiego „za wybitne osiągnięcia naukowo-badawcze

i dydaktyczne w dziedzinie automatyki. Otrzymał też *Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski*

W roku 1976 został ponownie koordynatorem kolejnego problemu węzłowego (PAN, na lata 1976-80) dotyczącego wdrażania zintegrowanych systemów komputerowego sterowania procesami technologicznymi. Jak mówił w wywiadzie dla Dziennika Zachodniego (lipiec 1976) – „komputeryzacja przemysłu to droga do humanizacji życia człowieka poprzez zwiększenie godzin czasu wolnego, który będzie można przeznaczyć na jak najpełniejszy rozwój własnej osobowości”.

Rok później (1977) – Uniwersytet w Sherbrooke w Kanadzie nadał mu tytuł doktora Honoris Causa. Był to już Jego drugi tak zaszczytny tytuł.

Miasto, z którym się związał - Gliwice również doceniły wielokierunkową pracę Profesora wpisując Go (1978) decyzją Prezydium Miejskiej Rady Narodowej, do *Księgi Ludzi Zasłużonych dla Gliwic* „za wkład pracy w organizację Wydziału Automatyki i Informatyki Politechniki Śląskiej oraz Zakładu Systemów Automatyki Kompleksowej PAN, jak również za całokształt pracy naukowej, dydaktycznej i społecznej”.

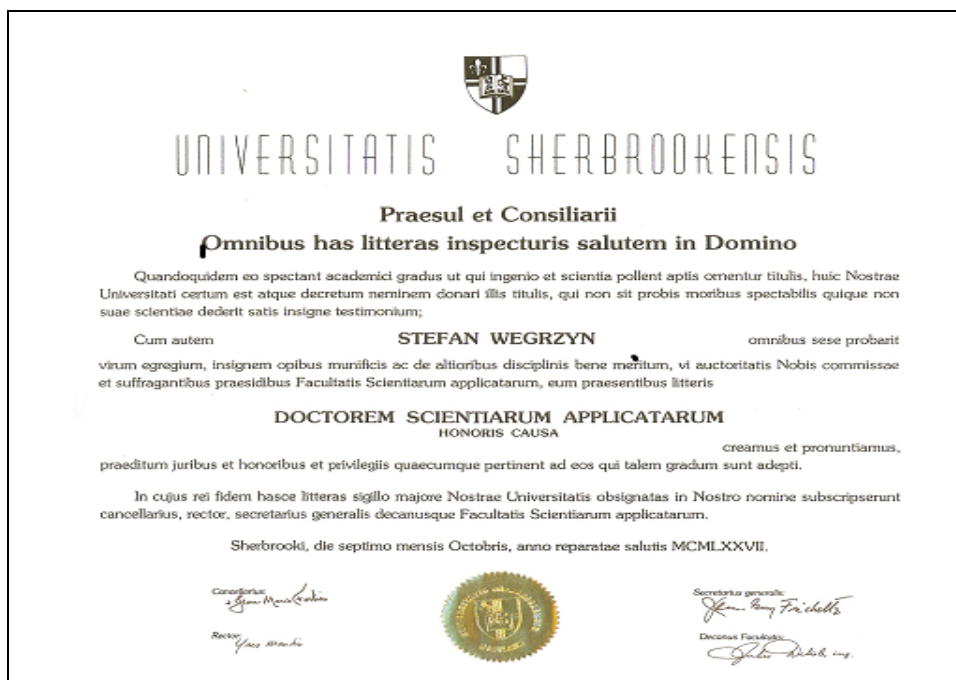
Z Gliwicami jest też związana Nagroda Honorowa Towarzystwa Przyjaciół Gliwic, jaką otrzymał (1993) za „całokształt ogromnego dorobku naukowego, rozsławiającego Politechnikę Śląską i miasto Gliwice w kraju i poza jego granicami”

W Księdze Ludzi Zasłużonych dla Gliwic (1978)

W latach siedemdziesiątych Profesor wypromował dwudziestu doktorów nauk technicznych.

Zawsze podkreślał konieczność dbania o rozwój kadry naukowej, szczególnie młodej, i nie szczędził sił ani czasu, kiedy chodziło o opiekę naukową nad doktorantami i prowadzenie prac doktorskich. Był przy tym niezwykle wymagającym, surowym, ale bardzo życzliwym promotorem – nie przepuścił żadnego błędu, nie tolerował niesolidności. Miał bowiem niezwykle dar przekazywania wiedzy w formie najprostszej, a przy tym ciekawej i błyskotliwej. Do wykładów zawsze przygotowywał się bardzo, bardzo starannie, ale też bardzo je lubił! Nawet w erze powszechnych komputerowych prezentacji zawsze chętnie sięgał po kredę i stawał przy tablicy. Mówił piękną polszczyzną, z werwą, a czasem i z humorem.

Doktorat Honoris Causa Uniwersytetu w Sherbrook (1977)

Dowodem uznania „braci studenckiej” Wydziału Automatyki i Informatyki dla Profesora było przyznanie Mu (1979) „złotej kredy” w plebiscycie dla najlepszego dydaktyka i wychowawcę młodzieży. Wysoko sobie cenił to wyróżnienie, bo był bardzo wymagający, ale zawsze najwięcej wymagał od siebie – jako nauczyciela i jako naukowca!

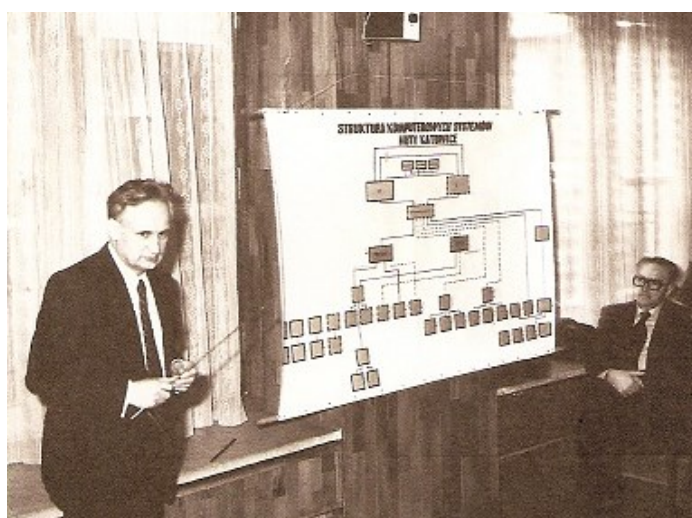
Lata siedemdziesiąte – Profesor Stefan Węgrzyn podczas wykładu

Profesor w swoim gabinecie (zdjęcie z archiwum Pol. Śląskiej)

W roku 1980 ukazało się piąte z kolei wydanie książki *Podstawy Automatyki*, która nadal była najważniejszym podręcznikiem z tej dziedziny nauki. Za tę książkę Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki (Jerzy Nawrocki) przyznał mu indywidualną nagrodę I stopnia „za osiągnięcia w dziedzinie badań naukowych, za książkę *Podstawy Automatyki*”.

Kiedy zagadnienia komputerowych systemów sterowania okrzepły w nauce, a także w praktyce przemysłowej Stefan Węgrzyn zajął się informatyką! Już wiele lat wcześniej mówił w jednym z wywiadów prasowych „czas pracuje dla dalekowzrocznych”! I takim był w istocie! W PWN wydał (1982) swoją kolejną fundamentalną książkę *Podstawy Informatyki*, która była obowiązującym podręcznikiem dla studentów informatyki.

Prof. Stefan Węgrzyn na seminarium naukowym PAN omawia komputerowy system sterowania dla huty Katowice (1980)

Przez wiele lat prowadził wykłady z podstaw informatyki. Wykłady te zostały zebrane, opracowane przez grupę jego studentów i wydane jako skrypt *Wykłady z podstaw informatyki prof. Stefana Węgrzyna*. Skrypt miał sześć wydań. Ostatnie (2003) – zawiera już rozdziały Nano systemy informatyki” i „Kwantowe systemy informatyki”.

Za wyjątkowe osiągnięcia w dydaktyce otrzymał (1982) ponownie nagrodę I stopnia (zespołową) Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki „za osiągnięcia w dziedzinie dydaktyczno-wychowawczej”.

Kolejnym zagadnieniem, które Go zafascynowało były systemy ewolucyjne i ich podstawy informatyczne, a także możliwości ich jak najpełniejszego wykorzystania aż do granic poznania. Z właściwą sobie przenikliwością dążył do wyjaśnienia wciąż tajemniczych problemów przetwarzania informacji w organizmach żywych. Jak zwykle twórczo wkroczył w dziedzinę systemów informatyki genetycznej, inżynierii genetycznej, biologii molekularnej, nanotechnologii, nanomateriałów.

Za prace nad teoretycznymi podstawami systemów ewolucyjnych otrzymał (1983) kolejną nagrodę Polskiej Akademii Nauk. Rok później (1984) został odznaczony Orderem Sztandaru Pracy I klasy.

W marcu 1986 odbył się III Kongres Nauki Polskiej, na którym Stefan Węgrzyn przewodniczył zespołowi X zajmującemu się elektroniką, informatyką, automatyką, robotyką i telekomunikacją. Podkreślał wtedy w swoich wystąpieniach kluczowe znaczenie tych kierunków dla rozwoju kraju, mówił o niezbędnej współpracy z zagranicą, ale też i o potrzebie poprawy warunków materialnych kadry naukowej, o konieczności powszechnej edukacji informatycznej.

W latach 1986–1989 Profesor był członkiem Rady Konsultacyjnej przy Przewodniczącym Rady Państwa.

Za wybitne zasługi dla nauki polskiej - Prezydium PAN nadało Mu w roku 1987 *Medal im. Mikołaja Kopernika* (z nr.203), a Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznał nagrodę stopnia I (zespołową) z tytułu osiągnięć naukowych „za prace nad informatycznymi podstawami systemów rozwijających się”.

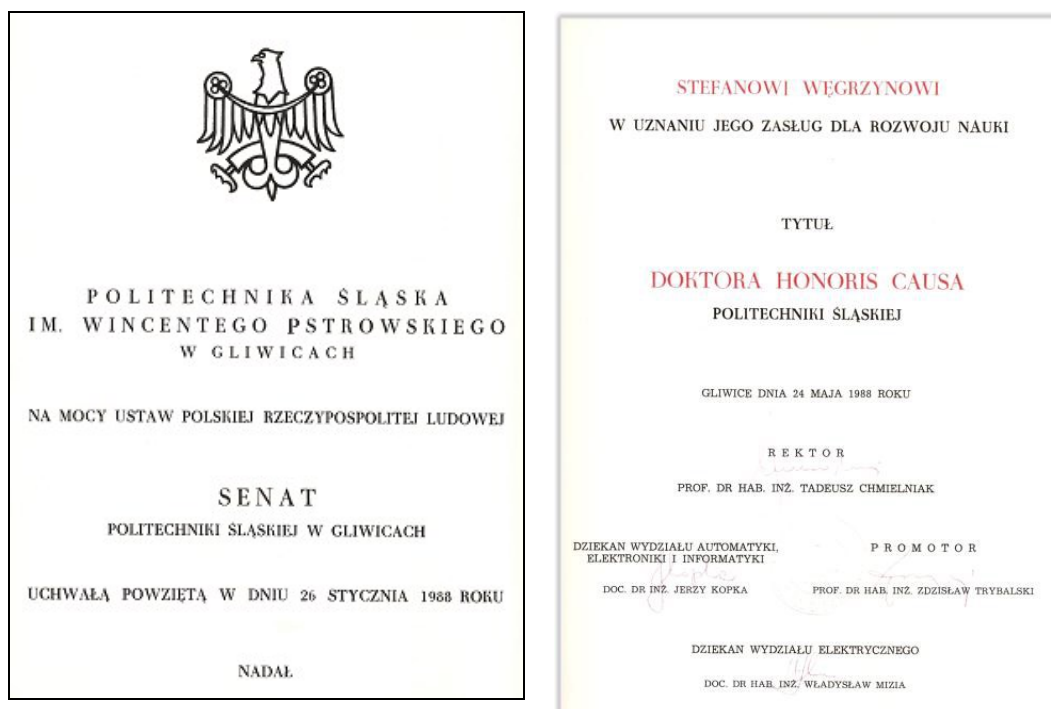

Medal im. Mikołaja Kopernika (nr 203) - 1987

W latach osiemdziesiątych funkcjonowały w gospodarce tak zwane Centralne Programy Badawczo Rozwojowe. Jeden z takich Programów powierzono (1987) do realizacji Stefanowi Węgrzynowi. Był to CPBR 8.6. „Mikrokomputerowe Systemy Wspomagania Pracy Twórczej” w zakresie wyrobów informatyki do 1990 roku. Zespół, którym kierował Profesor pracował nad mikrokomputerem z rodziny ComPAN.

Rok **1988**, a konkretnie 24 maja, też był szczególny w życiu Stefana Węgrzyna. Otóż Jego macierzysta uczelnia Politechnika Śląska nadała Mu tytuł *Doktora Honoris Causa* w uznaniu zasług dla rozwoju nauki (Promotorem był prof. dr hab. inż. Zdzisław Trybański). Jest to trzeci z kolei taki tytuł Profesora.

Na następny (czwarty) zaszczytny tytuł Doktora Honoris Causa czekał niecały rok - Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie nadała go Stefanowi Węgrzynowi 20 września **1989** r. „w uznaniu zasług dla rozwoju nauki w zakresie teorii procesów rozwoju (technologii

Doktorat honoris causa Politechniki Śląskiej

informatycznych), stanów nieustalonych w układach dynamicznych oraz stabilności w przestrzeniach Banacha, za równanie Gille’a-Węgrzyna, a także za twórczą współpracę z naszą Uczelnią” (Promotor prof. dr hab. inż. Józef Giergiel).

Kolejne lata w życiu naukowym Stefana Węgrzyna to – jak zwykle – intensywna praca dydaktyczna i naukowa. Z właściwą sobie energią prowadził wykłady, prace doktorskie, nie opuszczał instytutowych, cotygodniowych seminariów, brał czynny udział w licznych konferencjach naukowych, uczestniczył w pracach Prezydium PAN, katowickiego Oddziału PAN, publikował, pracował nad zagadnieniami, które go od wielu lat frapowały, a więc – ogólnie mówiąc – systemami ewolucyjnymi.

Minister Edukacji Narodowej (prof. Henryk Samsonowicz) uhonorował Go nagrodą indywidualną I stopnia (1990) za osiągnięcia naukowe „za cykl publikacji dotyczących systemów ewolucyjnych oraz zorganizowanie współpracy międzynarodowej związanej z tą tematyką”. Profesor współpracował wówczas bardzo efektywnie m.in. z prof. J.C. Gillem (Uniwersytet Lavall Kanada), prof. P. Vidalem (Uniwersytet w Lille), z którymi opublikował wiele prac z tego zakresu.

W roku 1993 otrzymał i prowadził projekt badawczy przyznany przez KBN *Analiza możliwości i opracowanie metod realizacji algorytmów równoległych w systemach sieciowych*. Również w wyniku i tej pracy powstały liczne publikacje.

W tym samym roku (5 listopada 1993) Stefana Węgrzyna odznaczono Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski.

Profesor Stefan Węgrzyn podczas uroczystości wręczenia Krzyża Komandorskiego z Gwiazdą Odrodzenia Polski (1993). Z lewej Wojewoda Śląski Wojciech Czech, prof. Stefan Węgrzyn, JM Rektor Pol. Śląskiej prof. dr hab. inż. Wilibald Winkler

Szczególnym rokiem był rok **1995** – Stefan Węgrzyn kończył siedemdziesiąt lat i miało pięćdziesiąt lat Jego pracy naukowej. Pięćdziesięciolecie istnienia obchodziła też Politechnika Śląska.

Do Profesora zewsząd płynęła rzeka gratulacji z okazji tego podwójnego święta, a Instytut Informatyki zorganizował z tej okazji dwa seminaria naukowe: *Od teorii ruchu i przetwarzania materii do teorii ruchu i przetwarzania informacji* (Kamień, maj 1995) oraz *Teoria ruchu i przetwarzania informacji w systemach komputerowych i w organizmach żywych* (Gliwice, wrzesień 1995). Jubilat wygłosił referaty na temat teorii ruchu i przetwarzania materii (Kamień) oraz informatyki genetycznej i genetycznych algorytmów (Gliwice).

Rok **1995** zapisał się jeszcze wyborem Stefana Węgrzyna na członka czynnego, krajowego, reaktywowanej Polskiej Akademii Umiejętności - jej Wydziału Matematyczno-Fizyczno-Chemicznego, z siedzibą w Krakowie. Profesor zawsze chętnie jeździł do Krakowa na posiedzenia PAU i, jak zwykle, brał w nich czynny udział.

W końcu lat dziewięćdziesiątych Profesor prowadził i był bardzo zaangażowany w prace Zespołu Śląskiej Akademickiej Sieci Komputerowej, a następnie Zespołu Metropolitalnej Sieci Naukowej (tworzyli je Rektorzy śląskich szkół wyższych i Prezes Oddziału PAN). Poprzez prace tych Zespołów konsekwentnie dążył do jak najszybszego i jak najszerszego udostępniania pracownikom naukowym komputerów dużej mocy. To nastąpiło i w tym też jest bardzo duża zasługa Stefana Węgrzyna.

Oddział *Elektryków Stowarzyszenia Wychowanków Politechniki Śląskiej* w roku 1996 nadało Stefanowi Węgrzynowi godność honorowego członka Stowarzyszenia „w uznaniu zasług i wysiłków włożonych w dzieło rozwoju Wydziału Elektrycznego Politechniki Śląskiej oraz wychowanie i nauczanie elektryków – absolwentów Politechniki Śląskiej”.

W roku 1998 Stefan Węgrzyn został powołany w skład Rady Informatyki, którą utworzył rząd Jerzego Buzka.

Rok **2001** też był wyjątkowy dla Stefana Węgrzyna. Mijało bowiem pięćdziesiąt lat od obrony jego pierwszego doktoratu. Na wniosek Instytutu Informatyki, Rady Wydziału Automatyki, Elektroniki i Informatyki Politechniki Śląskiej – Senat Uczelni podjął uchwałę o przeprowadzeniu uroczystości odnowienia doktoratu Stefana Węgrzyna. Była to pierwsza taka uroczystość w Politechnice Śląskiej, a odbyła się 17 grudnia roku 2001.

Reprezentacyjna Aula Główna Politechniki wypełniona była „po brzegi” Gośćmi z całej Akademickiej Polski, z Polskiej Akademii Nauk, ze środowisk naukowych i badawczych, z władz samorządowych, studentami, dziennikarzami radia i telewizji. Laudację wygłosił JM Rektor Politechniki Śląskiej prof. dr hab. inż. Bolesław Pochopień, a Jubilat – wykład „O mojej pracy doktorskiej sprzed pięćdziesięciu lat”.

Odnowienie doktoratu było bardzo ważnym i wzruszającym wydarzeniem w życiu Profesora – bardzo długo je wspominał i przeżywał.

Uroczystość odnowienia doktoratu Prof. S. Węgrzyna (17 grudnia 2001), od lewej: Dziekan Wydziału AEI i Dyrektor Instytutu Informatyki prof. dr hab. inż. Stanisław Kozielski, prof. zw. dr inż. Stefan Węgrzyn, Prorektor ds. nauki prof. dr hab. inż. Remigiusz Sosnowski, JM Rektor Politechniki Śląskiej prof. dr hab. inż. Bolesław Pochopień, Prorektorzy: prof. Wojciech Zieliński, prof. Jan Chojcan

Profesor Stefan Węgrzyn wygłasza wykład „O mojej pracy doktorskiej sprzed pięćdziesięciu lat”

W roku 2001 Stefan Węgrzyn otrzymał też projekt badawczy KBN *Nano i kwantowe systemy informatyki* (2001- 2004), w którym podjął nowy temat, a mianowicie wykorzystanie mechaniki kwantowej w informatyce, głównie do przyszłościowych komputerów kwantowych, które mogłyby zrewolucjonizować naukowy świat informatyki i komputerów. Profesor prowadził badania w zakresie algorytmów kwantowych oraz ich ewentualnego wykorzystania w szeroko rozumianej informatyce kwantowej. Zespół realizujący grant, a i sam Profesor opublikował wiele artykułów, referatów konferencyjnych i monografię na ten temat. Po zakończeniu tego projektu badawczego – nad tymi zagadnieniami, a także nad znacznie szerszym tematem, a mianowicie: nad wykorzystaniem systemów informatyki dla organizacji procesów bezpośredniego wytwarzania produktów i obiektów materialnych - Stefan Węgrzyn pracował w Instytucie Informatyki Teoretycznej i Stosowanej PAN praktycznie do końca życia. Były to zagadnienia, którymi już się pasjonował, które stawiały Mu nowe wyzwania badawcze, a to lubił - był przecież dalekowzroczny, można powiedzieć – wizjonersko wyprzedzał swój czas!

„Węgrzynowce nanosyntetyczne” – tak zaproponowano w IITiS PAN nazwać na cześć profesora Stefana Węgrzyna nanotechnologiczne rośliny (sztuczne organizmy - *nanorośla*), które już w niezbyt odległej przyszłości miałyby zmienić nasz świat!

W latach 2003-2005 Profesor kierował projektem badawczym (promotorskim) *Nano-informatyczne procesy wytwarzania* – to właśnie problemy przyszłości, które bardzo frapowały Profesora!

Politechnika Rzeszowska w roku 2004 nadała Stefanowi Węgrzynowi zaszczytny, piąty już tytuł doktora honoris causa oraz „prawa i przywileje z nim związane”. Uroczysty

dypłom głosi, że tytuł Uczelnia nadaje: *multidoktorowi honoris causa, wybitnemu uczonemu w dziedzinie współczesnych problemów automatyki i informatyki, twórcy podstaw teoretycznych komputeryzacji procesów przemysłowych i nanotechnologii informatycznej, znakomitemu nauczycielowi i wychowawcy wielu pracowników naukowych – w uznaniu osiągnięć i dokonań dla rozwoju informatycznych systemów sterowania procesami przemysłowymi, a w szczególności za efektywną pomoc w kształtowaniu środowiska naukowego Politechniki Rzeszowskiej*. Dyplom nosi datę: Rzeszów 20 maja 2004, a więc były to siedemdziesiąte dziewięćte urodziny!

W ciągu kilkudziesięciu lat pracy wziął udział w ogromnej liczbie konferencji, kongresów, seminariów, na których był zawsze bardzo aktywny, doskonale przygotowany i w pełni zaangażowany. Wygłaszał referaty, prowadził sesje, żywo, a nawet żywiołowo dyskutował podczas sesji i w kulisach.

Ze szczególną uwagą słuchał referatów młodych naukowców by później dyskutować z nimi wnikliwie, ale zawsze życzliwie. Jego trafne uwagi przyjmowane były z pełnym zrozumieniem i na pewno wiele dały autorom referatów i słuchaczom. Takim działaniem istotnie przyczyniał się do rozwoju nie tylko młodej kadry naukowej. Po naukowych sesjach dawał się namówić na spacer.

Na spacerze po Gdańsku i chwila nad morzem - po konferencji w Pol.Gdańskiej "Technologie Informacyjne" (maj 2007)

Na sopockim molo - spacer po posiedzeniu prezydium PAN (Gdańsk, październik 2009)

A w Instytucie Informatyki Politechniki Śląskiej, którego był dyrektorem przez wiele, wiele lat – nawet po przejściu na emeryturę bywał regularnie, miał wykłady, nie opuszczał cotygodniowych, naukowych seminariów instytutowych, pisał recenzje, spotykał się z doktorantami, egzaminował ich, był aktywnym członkiem redakcji czasopisma instytutowego *Studia Informatica*, pracował w Komitetach Programowych konferencji naukowych organizowanych przez Instytut (*Sieci Komputerowe, Systemy Czasu Rzeczywistego, Bazy Danych: Aplikacje i Systemy, International Conference on Man-Machine Interactions*), żywo interesował się sprawami Instytutu i w ogóle wyższych uczelni. Prawie do końca życia uczestniczył ak-

tywnie w Radach Wydziału, który tworzył: Wydziału Automatyki, Elektroniki i Informatyki. Był niekwestionowanym autorytetem!

Regularnie też, a właściwie codziennie bywał w „swoim” Instytucie Informatyki Teoretycznej i Stosowanej PAN, przygotowywał publikacje, referaty, prowadził Zakład Niekonwencjonalnych Problemów Informatyki.

Jeździł do Warszawy (i nie tylko) na posiedzenia Prezydium PAN, uczestniczył w zebraniach katowickiego Oddziału PAN. Zawsze żywo interesował się sprawami nauki w Polsce (nie lubił określenia „nauka polska”) i zawsze zabierał głos w ważnych dla niej sprawach – bo Nauka zawsze była dla niego najważniejsza i jej podporządkowywał bezwzględnie swoje życie.

Ale obraz życia Profesora byłby niepełny gdyby nie wspomnieć tu o Jego pozanaukowym życiu.

Otóż był też miłośnikiem motoryzacji – od skutera marki *peugeot* poprzez *poloneza*, *fiata 125p* po *peugeoty* 206. Jeździł sporo, czasem z fantazją, ale rozsądnie.

Z samochodem (Fiat 125p) wiązały się też różne „przygody” – nieraz zatrząskiwali kluczyki w środku, robiło się nerwowo trzeba było szybko wracać do domu po zapasowe, co czasem nie było takie proste. Taki problem rozwiązały dopiero kluczyki z pilotem. Czasem zdarzało się, że rano nie było samochodu w garażu. Wzniesiony alarm, po wnikliwych dochodzeniach, okazywał się niepotrzebny, bo samochód „nocował” gdzieś w mieście pozostawiony tam przez zaabsorbowanego jakimś zagadnieniem właściciela.

Zawsze bardzo żywo interesował się bieżącymi sprawami Polski, świata, polityką, chociaż ta najczęściej go irytowała. Z uwagą śledził wydarzenia i w radiu i w telewizji, ale w telewizji najchętniej oglądał sport - mecze siatkówki, czasami mecze piłki nożnej.

W Dolinie Jaworowej – sierpień 2006

Pasjonował się historią, zwłaszcza drugą wojną światową, o której mógł długo opowiadać, bo naprawdę miał co wspominać.

Dawał się też poznać jako wytrawny znawca literatury pięknej – nieraz zaskakiwał recytowaniem wierszy Tetmajera (jego najbardziej lubił), Mickiewicza czy Słowackiego. Od czasu do czasu lubił kino (historyczne, dokumentalne), a w Zakopanem Teatr Witkacego.

Z czasem, na późnej emeryturze, kiedy miał trochę więcej czasu dla siebie dawał się częściej namawiać na wyjazd – ale oczywiście w Tatry i do Zakopanego. Tam od dzieciństwa czuł się najlepiej! Lubił powracać na Halę Kondratową, Czerwone Wierchy, Halę Gąsienicową, do Murowańca, Gąsienicowych Stawów, do Doliny Kościeliskiej i Chochołowskiej, zwłaszcza wiosną, kiedy kwitły krokusy), do Morskiego Oka i Czarnego Stawu pod Rysami. Kiedy otworzyły się granice polubił wypad w Tatry Słowackie: do Doliny Białej Wody, Doliny Jaworowej pod Bielskie Tatry czy Orawic.

Miał też swoje ulubione miejsce pobytu w Zakopanem, między innymi Dom Pracy Twórczej PAN „Pod Szczytami”. Położenie domu (na niewielkim wzniesieniu Olimp, na skraju Tatrzańskiego Parku Narodowego, wśród świerkowego lasu, tuż obok Drogi pod Regłami i wylotu Doliny Białego). Urzekająca cisza, wyjątkowa, kameralna prawdziwie domowa atmosfera tego miejsca – wszystko to sprawiało iż mógł tam nie tylko odpoczywać, ale

W Dolinie Kościeliskiej – Wielkanoc, kwiecień 2007

i pracować. – bo w czas niepogody albo po powrocie z wycieczki rozkładał swoje papiery, różne materiały i zatapiał się w myślach.

Zapominał o bożym świecie, ale nie o telefonie – „komórki” pozwalały już na stałą łączność ze współpracownikami, z naukowym światem, na długie dyskusje.

W Zakopanem, lub gdziekolwiek poza domem, zawsze potrzebny był zapas papieru do pisania, ołówków (lubił i pisał ołówkiem), temperówek, gumek „myszek” (ciągle ginęły) i innych akcesoriów podręcznego „biura”.

W Beskidzie Śląskim – z żoną Haliną na Czantorię, Ustroń 2006

Zakopane – pod domem PAN „Pod Szczytami”, lipiec 2007

Od kiedy nastały „wolne soboty” - na krótkie, sobotnie lub niedzielne, wypadki pozostawały Beskidy, a zwłaszcza niedaleki Beskid Śląski. Lubił przechadzki na Równicę, Stożek, czasem Skrzyczne, Czantorię. Dawały mu krótkie chwile koniecznego wytchnienia, nabierał dystansu do problemów piętrzących się w nowej polskiej rzeczywistości, także naukowej.

Pozostał jeszcze dom i codzienne życie! A był w nim wspaniałym bardzo pomocnym, w pełni zaangażowanym w zwykłe codzienne domowe sprawy i bardzo opiekuńczym towarzyszem życia na dobre i na złe, prawdziwym przyjacielem, na którym zawsze i w każdej sytuacji można było polegać!

Zostały jakże cenne, piękne wspomnienia!

Doktoranci prof. zw. dr. inż. Stefana WĘGRZYNA

1. mgr inż. Adam Macura „Analiza własności oporów ujemnych i stabilności układów zawierających takie opory”, 1960 r.
2. mgr inż. Maria Jastrzębska „Napięcie i prądy powstające przy odłączeniu układów elektrycznych zawierających linie długie”, 1960 r.
3. mgr inż. Zygmunt Szwaja „Współpraca wzmacniaczy magnetycznych z termoregulatorami”, Politechnika Poznańska, 1960 r.
4. mgr inż. Tadeusz Szweda „Częściowe metody pomiaru współczynników operacji i funkcji przejścia liniowego układu automatycznej regulacji”, 1960 r.
5. mgr inż. Zdzisław Pogoda „Dynamika wieloparametrowych układów regulacji automatycznej”, 1961 r.
6. mgr inż. Adam Bukowy "Regulacja impulsowo-przełącznikowa", Pol. Warszawska, 1964 r.
7. mgr inż. Zdzisław Bubnicki "Dynamika cyfrowych układów automatycznej regulacji z taktowaniem" (Politechnika Wrocławska), 1964 r.
8. mgr inż. Konstanty Bielański „Układ zastępczy transduktora" 1964 r.
9. mgr inż. Jan Harasimowicz „Analiza obwodów prostowników (symetr. jednoparamter) 1965 r.
10. mgr inż. Anna Skrzywan „Regulatory impulsowe z modulacją częstotliwości impulsowania”, 1965 r.
11. mgr inż. Ryszard Gessing „Zastosowanie równań różnicowych do analizy nieliniowych układów impulsowych o stałym taktowaniu zewnętrznym”, 1965 r.
12. mgr inż. Jan Białasiewicz „Synteza klasyfikatorów optymalnych w przypadku ograniczeń informacji a priori o klasach rozpoznawczych obiektów”, 1965 r.
13. mgr inż. Olgierd Palusiński „Niektóre problemy badania stabilności układów automatyki bezpośredniej metodą Liapunowa”, 1966 r.
14. mgr inż. Jerzy Rąbalski „Analiza układów do pomiaru prędkości pracujących przy pomocy próbników sygnałów stochastycznych”, Instytut Metalurgii Żelaza w Gliwicach, 1966 r.
15. mgr inż. Andrzej Stempień „O niektórych zagadnieniach występujących przy pomiarach automatyzacji przepływów pulsujących”, Instytut Automatyki PAN, 1967
16. mgr inż. Janusz Witkowicki „Analiza dynamiki i metody stabilizacji układów z rotametrem”, Zakłady Azotowe w Tarnowie, 1968 r.
17. mgr inż. Zdzisław Jacyno „Automatyczne regulacje jednostkowych procesów przemysłowych przepływu i ciśnienia”, Politechnika Szczecińska, 1968 r.

18. mgr inż. Mirosław Dąbrowski „Pokrycia zbioru wierzchołków n -wymiarowego sześciangu E_n i ich zastosowanie do rozpoznawania obiektów”, Centrum Obliczeniowe PAN w Warszawie, 1969 r.
19. mgr inż. Aleksander Berndt „Analiza dynamiki systemów bezpośredniego sterowania cyfrowego”, 1970 r.
20. mgr inż. Jan Gruszecki „Model matematyczny i algorytm optymalnego sterowania procesem otrzymywania kwasu azotowego pod ciśnieniem”, Wyższa Szkoła Inżynierska w Rzeszowie, 1971 r.
21. mgr inż. Aleksander Górny „Zastosowanie maszyny cyfrowej ODRA1003 do modelowego sterowania wydobywczo – transportowym procesem kopalnianym”, 1973 r.
22. mgr inż. Maciej Bargielski „Wyznaczanie obszarów stabilności w systemach automatyki kompleksowej”, 1973 r.
23. mgr inż. Krzysztof Nałęcki „Niektóre problemy oprogramowania MC sterujących procesami przemysłowymi”, 1973 r.
24. mgr inż. Longin Woźniak „Własności regulacyjne czujnika ptt z elektrodą szklaną”, 1973 r.
25. mgr inż. Zbigniew Ociessa „Identyfikacja obiektów niestacjonarnych przy użyciu modeli stacjonarnych”, 1973 r.
26. mgr inż. Alicja Wakulicz-Deja „Analiza listy instrukcji maszyn cyfrowych”, 1974 r.
27. mgr inż. Adam Mrózek „Analiza układów uśredniających w systemach automatyki kompleksowej”, 1974 r.
28. mgr inż. Zbigniew Czech „Systemy operacyjne i języki sterowania sekwencyjnego”, 1974 r.
29. mgr inż. Stanisław Wołek „Bezzałogowe sterowanie transportem kolejowym materiałów sypkich”, 1974 r.
30. mgr inż. Jerzy Gołubowicz „Systemy operacyjne z segmentacją czasową i pamięcią”, 1975 r.
31. mgr inż. Wiktor Kniaziew „System wejścia-wyjścia maszyny czasu rzeczywistego na przykładzie maszyny P”, 1975 r.
32. mgr inż. Adam Wolisz „Szeregowanie zadań czasu rzeczywistego oparte na ograniczeniach przerw priorytetowych”, 1975 r.
33. mgr inż. Stanisław Kozielski „Identyfikacja procesów niestacjonarnych w systemach czasu rzeczywistego”, 1977 r.
34. mgr inż. Jerzy Barchański „Analiza wybranych problemów komunikacyjnych dla sieci komputerowych”, 1977 r.
35. mgr inż. Andrzej Zasada „Wirtualna emulacja komputerowa w zastosowaniu do systemów ODRA 1300 RIAD (metoda indeksowa i metoda stronicowa)”, 1978 r.

36. mgr inż. Thanasis Kamburelis „Wirtualna emulacja komputerowa w zastosowaniu do systemów ODRA 1300 RIAD (metoda indeksowa i metoda stronicowa)”, 1978 r.
37. mgr inż. Marcin Skowronek „Identyfikacja z uwzględnieniem więzów łączących parametry modelu”, 1979 r.
38. mgr inż. Tadeusz Czachórski „Metoda doboru struktury i oceny wydajności pracy złożonego systemu komputerowego pracującego w czasie rzeczywistym”, 1979 r.
39. mgr inż. Bronisław Piwowar „Konwencje notacyjne struktur komputerowych”, 1981 r.
40. mgr inż. Władysław Pietraszek „O niektórych możliwościach poprawy komputerowej efektywności obliczeniowej wyrażeń arytmetycznych”, 1982 r.
41. mgr inż. Piotr Bąk „Metoda doboru konfiguracji systemów operacyjnych zapewniająca minimalne straty ponoszone na ochronę systemu przed skutkami wzajemnego zablokowania się procesu”, 1983 r.
42. mgr inż. Marian Konsek „Metoda instrukcji forsowanej w koncepcji stanowisk dla analizy i konfigurowania systemów mikrokomputerowych”, 1983 r.
43. mgr inż. Przemysław Szmaj „Wybrane problemy automatycznej korekty błędów syntaktycznych w programach komputerowych”, 1984 r.
44. mgr inż. Andrzej Wartak „Problem rozdziału pracy w dwuetapowej linii produkcyjnej i jego rozwiązanie na przykładzie dwukłatkowej linii walcowniczej huty im. Bolesława Bieruta”, 1986 r.
45. mgr inż. Andrzej Wilk „Zastosowanie semaforów w modelowaniu protokołów komunikacyjnych”, 1990 r.
46. mgr inż. Marek Błaszczak „Automatyczne rozpoznawanie twarzy. Metoda algebraiczna”, 1994 r.
47. mgr inż. Jarosław Francik „Śledzenie przepływu danych dla potrzeb animacji algorytmów”, 1999
48. mgr inż. Artur Rataj „Fast high capacity neural nets with diffused nonlinear Wright functions”, Instytut Informatyki Teoretycznej i Stosowanej PAN, Gliwice 2003
49. mgr inż. Krzysztof Dobosz „Wizualizacja systemów ewolucyjnych”, 2004
50. mgr inż. Sławomir Nowak „Systemy informatyki realizujące bezpośrednio procesy wytwarzania produktów”, Instytut Informatyki Teoretycznej i Stosowanej PAN, Gliwice 2005

Recenzje prac habilitacyjnych

1. dr inż. Zdzisław Bubnicki „Zbieżność procesów automatycznej aproksymacji w układach dyskretnych” (Politechnika Wrocławska), 1967
2. dr inż. Ryszard Gessing „Sterowanie czasowo-optimalne obiektami o funkcjach przejścia zawierających zera’ , 1969
3. dr inż. Ryszard Jakubowski „Język symulacyjny układów dynamicznych bazujących na grafach przepływu sygnału”, 1971
4. dr inż. Adam Wolisz „Wybrane niekonwencjonalne systemy masowej obsługi:, 1983
5. dr inż. Zbigniew Czech „Algorytm analizy regionów dla problemów analizy przepływu danych”, 1985
6. dr inż. Jan Chojcan „Niektóre problemy wrażliwości wyższych rzędów układów elektrycznych”, 1987
7. dr inż. Mieczysław Metzger „Wybrane problemy modelowania i symulacji ciągłych procesów przemysłowych” 1988

Publikacje Profesora Stefana Węgrzyna 1949-2010

Książki

1. Węgrzyn S.: *Rachunek operatorowy w zastosowaniu do obliczenia przebiegów nieustalonych w obwodach elektrycznych o stałych skupionych*, PWN, Warszawa 1955 (wyd. I, ss.180), 1960 (wyd. II, ss.202)
2. Węgrzyn S.: *Operátorový počet v elektrotechnike*, Slovenske Wydavatelsvo Technickej Literatúry, Bratislava 1958, p.168
3. Węgrzyn S.: *Przebiegi nieustalone w elektrycznych liniach i układach łańcuchowych*, PWN, Warszawa, 1958, ss.140
4. Węgrzyn S.: *Operatorenrechnung In der Elektrotechnik -VEB Verlag Technik, Berlin*, PWN, Warszawa 1962, p.300
5. Węgrzyn S. (red.), Fryze S.: *Wybrane zagadnienia teoretycznych podstaw elektrotechniki*, Warszawa 1966
6. Węgrzyn S.: *Podstawy automatyki*, Przedmowa J.Ch.Gille'a, PWN, Warszawa,
 - 1963 (wyd.I, ss.292), współpraca: Z.Pogoda, A.Bukowy,
 - 1972 (wyd.II, uzup. ss.447), współpraca: Z.Pogoda, A.Bukowy, R.Gessing, O.Palusiński, M.Bargielski, K.Nałęcki,
 - 1974 (wyd.III, uzup.i poprawione, ss.475), współpraca: Z.Pogoda, A.Bukowy, R.Gessing, O.Palusiński, M.Bargielski, K.Nałęcki,
 - 1978 (wyd.IV, uzup.i poprawione, ss.508), współpraca: Z.Pogoda, A.Bukowy, R.Gessing, O.Palusiński, M.Bargielski, K.Nałęcki, A.Wolisz, T.Czachórski,
 - 1980 (wyd.V, ss.508), współpraca: Z.Pogoda, A.Bukowy, R.Gessing, O.Palusiński, M.Bargielski, K.Nałęcki, A.Wolisz, T.Czachórski.
7. Węgrzyn S.: *Les Bases de L'Automatique Industrielle*, DUNOD, Paris, 1965, p.328
8. Węgrzyn S.: *Calcul Opérationnel en Électrotechnique*, Gauthier-Villars Paris, PWN, 1967, p.294
9. Węgrzyn S.: *Podstawy informatyki*, PWN, Warszawa 1982, ss.394
10. Węgrzyn S., Gille J.Ch., Vidal P., Palusiński O.: *Wprowadzenie do analizy stabilności w przestrzeniach metrycznych*, PWN - Małe monografie PWN, seria Technika, Warszawa,
 - 1970 (wyd.I), ss.63,
 - 1971 (wyd.II) ss.65

11. Węgrzyn S., Gille J.Ch., Vidal P., Palusiński O.: *Introduction a l'etude de la stabilité dans les espaces métriques*, DUNOD Paris, 1971, pp.73, Techniques de l'Automatisme
12. Węgrzyn S., Gille J.Ch., Vidal P.: *Developmental systems. At the crossroads of System Theory, Computer Science and Genetic Engineering*, Springer-Verlag, New York Berlin Heidelberg, 1990, VII, p.122
13. Węgrzyn S., Klamka J.: *Kwantowe systemy informatyki*, Wyd.IITiS PAN, Gliwice 2000, s.54
14. Węgrzyn S., Klamka J., Bugajski S., Gibas M., Winiarczyk R., Znamirowski L., Miszczak J., Nowak S.: *Nano i kwantowe systemy informatyki*. Gliwice, Wyd. Politechniki Śląskiej,
 - 2003, 133 s. (wyd.I),
 - 2004, 136 s. (wyd.II)
15. Węgrzyn S., Znamirowski L.: *Zarys nanonauki i informatycznych molekularnych nanotechnologii*. Gliwice, Wydaw. Politechniki Śląskiej,
 - 2007 (wyd.I),
 - 2008 (wyd.II), 123 s.
16. Węgrzyn S.: *Molekularne systemy informatyki*. Gliwice: Wydaw. Politechniki Śląskiej, 2010, 24 s.

Skrypty

1. Węgrzyn S.: *Rachunek operatorowy w zastosowaniu do obliczeń przebiegów nieustalonych w obwodach elektrycznych o stałych skupionych*. Praca pod red. prof.S.Fryzego, Akademicka Spółdzielnia Wydawnicza Pol. Śląskiej, Gliwice, 1949, s.1-54, skrypt nr 5
2. Węgrzyn S (red.): *Podstawy automatyki (praca zbiorowa)*, PWN, Łódź-Warszawa-Kraków, 1960 (wyd.I, ss.346), 1961 (wyd.II, ss.378)
3. Węgrzyn S., Bukowy A., Palusiński O.: *Sterowanie optymalne*, Gliwice 1966, Wyd. Pol.Śląskiej, skrypt nr 151, str.60
4. Węgrzyn S., Znamirowski L.: *Zarys nanonauki i informatycznych molekularnych nanotechnologii*. Gliwice, Wydaw. Politechniki Śląskiej, 2007, 111 s., Skrypt nr 2415
5. *Wykłady z podstaw informatyki prof. Stefana Węgrzyna* (opracowanie zbiorowe), Gliwice
 - 1994 (wyd.I, 280 s.),
 - 1995 (wyd.II), 280 s.
 - 1997 (wyd.III), 280 s.
 - 1999 (wyd.IV), 280 s.
 - 2001 (wyd. V, 280 s.),
 - 2003 (wyd.VI, 295 s.) skrypt nr 232

CZASOPISMA

1. Węgrzyn S.: *Przyrząd do seryjnego badania transformatorów wyjściowych*, Przegląd Telekomunikacyjny, R.16,, 1949, nr 8-9, s.242-247
2. Węgrzyn S.: *Rdzenie proszkowe na wielkie częstotliwości*, Przegląd Telekomunikacyjny, R.17, 1950, nr 1, s.21-24
3. Węgrzyn S.: *Przebiegi nieustalone w wielostopniowych wzmacniaczach oporowych o sprzężeniu pojemnościowym*, Archiwum Elektrotechniki, Wyd. Zakładu Badania Drgań Zakładu Elektroniki PAN, 1952, tom I, z.2, s.81-102
4. Węgrzyn S.: *Regulacja stałej czasowej wzmacniaczy napięcia stałego ze sprzężeniem zwrotnym oraz jej zastosowanie w elektronowych układach stabilizacyjnych*, Przegląd Telekomunikacyjny, R.19, 1952, nr 2 s. 39-43
5. Węgrzyn S., Ostrowski Cz., Paczeński W.: *Miniaturowe liczniki G-M z impulsowymi zasilaczami baterijnymi*, w: Materiały Sesji naukowej „Elektryczne metody pomiarowe w produkcji, laboratorium i dydaktyce”, Pol.Wroc.,Wrocław, grudzień 1952, s.265
6. Węgrzyn S., Paczeński W.: *Elektronowy układ stabilizacji napięcia generatorów maszynowych prądu stałego i zmiennego*, w: Materiały Sesji naukowej „Elektryczne metody pomiarowe w produkcji, laboratorium i dydaktyce”, Pol.Wroc.,Wrocław, grudzień 1952, s.205-209
7. Węgrzyn S., Ostrowski Cz., Paczeński W.: *Battery Pulse Supply for G.M.Counters*, Acta Physica Polonica, 1953, vol.17, Fasc.3-4, pp.328-329
8. Węgrzyn S., Paczeński W., Jastrzębska-Mostowska M.: *Elektronowa stabilizacja napięcia generatorów maszynowych prądu stałego i zmiennego*, Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej, seria Elektryka, 1954, z.1, nr 1, str.63-66
9. Węgrzyn S., Ostrowski C., Paczeński W.: *Miniaturowe liczniki G-M z impulsowymi zasilaczami baterijnymi*, Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej, seria Elektryka, 1954, z.1, nr 1, str.67-69
10. Węgrzyn S., Ostrowski C., Paczeński W.: *Prosty typ ultradźwiękowego generatora kwarcowego dużej mocy*, Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej, seria Elektryka, 1954, z.1, nr 1, str.71-72
11. Węgrzyn S.: *Stany nieustalone w układach pobudzanych periodycznie*, Archiwum Elektrotechniki, 1954, tom III, z. 4. s.481-498
12. Węgrzyn S.: *Analiza stanów nieustalonych w liniowych układach trójfazowych*, w: materiały Sesji Naukowej z okazji dziesięciolecia istnienia Uczelni, Wyd. Elektryczny Pol.Śl., Gliwice 1955, str.31-47
13. Węgrzyn S.: *Nieliniowe zagadnienia automatyki*, w: Sesja naukowa automatyki, Wyd. Elektryczny Gliwice, 21-23 IX 1956, s.7-8
14. Węgrzyn S.: *Prechodné zjavy vyvolané v elektrických obvodoch zadami impulsov*, *Strojoelektrotechnický časopis SAV*, R. VIII, 1957, No 6, pp.425-431

15. Węgrzyn S.: *Non-Stationary States At the Ends of Long Lines and the Problem of the Dynatron "Capacity" and "Inductance"*, Bulletin de L'Academie Polonaise des Sciences, 1957, CI IV, vol.V, No 5, pp.293-294
16. Węgrzyn S., Grzybowski J.: *La cybernéisation des regulateurs á impulsion*, Mesures and Controle Industriel, 1957, No 247
17. Grzybowski J., Węgrzyn S.: *La cibernetisation des regulateurs a impulsion*, Mesur. et Controle ind., R.22, 1957, No 247, pp.1007-1009
18. Węgrzyn S.: *On the Operational Representation of the Characteristic of Non-Linear Complex Systems*, Bulletin de L'Academie Polonaise des Sciences, 1958, vol. 6, No5, pp.281-283
19. Węgrzyn S.: *O nieliniowym uogólnieniu metod stabilizacji i strojenia układów automatycznej regulacji*, Arch. Automat. Telemechan. Tom 3, 1958, z.4, s.191-193
20. Węgrzyn S.: *Przybliżona metoda obliczania i analizy nieliniowych układów automatyki*, w: Sbornik referatu prednesenych na mezinarodni vedecke konferenci českeho vysokeho učeni technickeho v Praze, pořadane pri příležitosti 250, wyroi zalotni inženýerských škol v Praze. 2. Praha 1958, pp.339-343
21. Węgrzyn S.: *Regulator ekstremalny z pamięcią mechaniczną*, Arch. Autom. Telemechan. 1958, t.3, z.4 s.224 (streszczenie referatu na Konferencji Automatyki, Wwa maj 1958)
22. Węgrzyn S., Grzybowski J.: *Transduktorowy układ regulacji obrotów silnika asynchronicznego w ich pełnym zakresie* (streszczenie referatu nr 29), Arch. Autom. Telemechan., T.3, 1958, z.4., s.307 [referat na konferencji automatyki, Wwa, maj 1958]
23. Węgrzyn S.: *Einige Probleme der zweidimensionalen Laplace – Transformation bei Anwendung auf Einschwingvorgänge in elektrischen Leitungen*, III Internationalen Kolloquims der Hochschule für Elektrotechnik Ilmenau, vom 20, bis 24, October 1958, pp.123-125,
24. Węgrzyn S.: *Przybliżony sposób znajdowania przebiegu regulacji w nieliniowych układach automatyki*, Archiwum Automatyki i Telemechaniki, 1958, t. 2, z.3-4, s.291-298
25. Węgrzyn S.: *Stanisław Fryze* (Notatka biograficzna), Nauka Pol. R. 6, 1958, nr 2, s.128-131
26. Węgrzyn S.: *Diferenční Analysator*, Souhrn Praci o Automatisaci CSAV, 1959, pp.1-4
27. Węgrzyn S.: *Circuits for Solving Difference Equations*, Bulletin de L'Academie Polonaise des Science, Serie des sciences techniques, 1959, vol.7, No 4, pp.295-297
28. Węgrzyn S.: *Différentes transformées en z de l'échelon unitaire et leurs applications dans l'analyse des systèmes pulses*, Bulletin de L'Academie Polonaise des Science, Serie des sciences techniques, 1960, vol. 8, No 6, pp.311- 313

29. Węgrzyn S.: *Système a contre- reaction equivalent á un circuit électrique comportant une ligne*, Comptes Rendus des Seances de l'Academie des Sciences, Paris 1960, t.251, p.1368-1370
30. Węgrzyn S.: *Système bouclé équivalent a un système comportant une ligne – critère de stabilité*, Bulletin de L'Academie Polonaise des Science, Serie des sciences techniques, 1960, vol. VIII, No 11-12, pp.625-629
31. Węgrzyn S.: *Pojęcia podstawowe*, Rozdz.I, w: Podstawy automatyki (praca zbiorowa), wyd.I, 1960, PWN Łódź-Warszawa-Kraków, s.5-11
32. Węgrzyn S., Skrzywan A.: *Dynamika układów liniowych*, Rozdz.II, w: Podstawy automatyki (praca zbiorowa), wyd.I, 1960, PWN Łódź-Warszawa-Kraków, s.12-25
33. Jurasz Z., Węgrzyn S.: *Podział i zasadnicze własności układów automatycznej regulacji*, Rozdz. IV, w: Podstawy automatyki (praca zbiorowa), wyd. I, 1960, PWN Łódź-Warszawa-Kraków, s.102-120
34. Węgrzyn S., Bukowy A.: *Układy regulacji ciągłej*, Rozdz. V, w: Podstawy automatyki (praca zbiorowa), wyd. I, 1960, PWN Łódź-Warszawa-Kraków, s.121-163
35. Węgrzyn S.: *Ciągła regulacja nieliniowa*, Rozdz.IX, w: Podstawy automatyki (praca zbiorowa), wyd. I, 1960, PWN Łódź-Warszawa-Kraków, s.280-291
36. Węgrzyn S., Bukowy A.: *Regulacja ekstremalna*, Rozdz. X, w: Podstawy automatyki (praca zbiorowa), wyd. I, 1960, PWN Łódź-Warszawa-Kraków, s.292-297
37. Pogoda Z., Węgrzyn S.: *Układy regulacji ciągłej wieloparametrowej*, Rozdz. VI, w: Podstawy automatyki (praca zbiorowa), wyd. II, 1961, PWN Łódź-Warszawa-Kraków, s.143-152
38. Węgrzyn S., Pogoda Z., Skrzywan A.: *Podstawowe elementy teorii i metody badania układów nieliniowych*, Rozdz. VIII, w: Podstawy automatyki (praca zbiorowa), wyd. II, 1961, PWN Łódź-Warszawa-Kraków, s.206-225
39. Węgrzyn S., Pogoda Z., Bukowy A.: *Regulacja ekstremalna*, Rozdz. XII (rozszerzony), w: Podstawy automatyki (praca zbiorowa), wyd. II, 1961, PWN Łódź-Warszawa-Kraków, s.298-310
40. Węgrzyn S.: *Regulacja dwuparametrowa*, Pomiar, Automatyka, Kontrola, R.7, 1961, nr 1, s.5-7
41. Węgrzyn S.: *Dvoupametrová Regulace*, Automatizace, R.4, 1961, No 3, pp.70-73
42. Węgrzyn S., Gille J.Ch.: *Une Condition suffisante de stabilité pour asservissements non linéaires*, Bulletin de L'Academie Polonaise des Sciences, vol.9, 1961, No1, pp.59-68
43. Węgrzyn S., Gille J.Ch.: *Une Condition suffisante de stabilité pour asservissements non linéaires*, Automatisme, t.6, 1961, No 3, pp.89-93

44. Węgrzyn S.: *Diagrammes spatiaux pour la représentation des phénomènes aux extrémités des lignes électriques*, Revue Générale de L'Electricité, 1961, tom 70, No 12, pp.624-627
45. Węgrzyn S.: *Diferenčni analyzátor*, w: Souhrn parci o automatisaci.1959.Referáty z konference o teorii automatické regulace, která se konala v Libickích 5-7 května 1959.Praha 1961, pp.473-476
46. Gille J.Ch., Węgrzyn S.: *O pewnym wystarczającym warunku stabilności nieliniowych układów automatyki*, Arch. Automat. Telemekhan.,T.7, 1962, z.1/2, s.5-17 (referat na II Krajowej Konferencji Automatyki, Wrocław, październik 1961)
47. Węgrzyn S.: *Amplificateur avec branches de retour non-linéaires comme une base de construction des régulateurs non-linéaires*, Bulletin de L'Académie Polonaise des Sciences, 1962, vol. 10, No 3, pp.167-170
48. Węgrzyn S., Gille J.Ch., Paquet J.C.: *Oscillations sous-harmoniques dans un asservissement par plus-on –moins*, Bulletin de L'Académie Polonaise des Sciences, vol.10, 1962, No 5, pp. 279-286
49. Węgrzyn S., Gille J.Ch.: *Systèmes conservatifs associés et stabilité non linéaire*, Bulletin de L'Académie Polonaise des Sciences, vol. 10, 1962, No 6, pp.363-367
50. Węgrzyn S., Gille J.Ch.: *Systèmes conservatifs associés et stabilité non linéaire*, Automatisme, t.7, 1962, No 5, pp.178-180
51. Węgrzyn S., Gille J.Ch.: *Stabilité des systemes non linéaires du second ordre*, Bulletin de L'Académie Polonaise des Sciences, vol.10, 1962, No 9, pp.563-570
52. Węgrzyn S.: *O pewnym wystarczającym warunku stabilizacji nieliniowych układów automatyki*, Archiwum Automatyki i Telemekhaniki, 1962, t.7, z.1-2
53. Węgrzyn S.: *Technika cyfrowa w automatyce*, w: Sesja naukowa automatyki, Gliwice 11-12 X 1962 (streszczenia referatów), s.5-7, Pol. Śl.
54. Węgrzyn S.: *Dynamika cyfrowych układów automatyki*, w: Analiza i synteza układów regulacji impulsowej i cyfrowej, Wwa PAN, 1962, s.65-83
55. Gille J.Ch., Węgrzyn S., Paquet J.G.: *Oscillations Sous-Harmoniques dans un Asservissement par Plus-ou-moins*, Preprints of the Proceedings of the "International Federation of Automatic Control Congress 1963", London-Munich, Session T16, pp.25-26
56. Węgrzyn S., Vidal P., Bukowy A.: *Sur la stabilité des systemes échantillonnés non linéaires*, Automatisme, No de Novembre, 1963, pp.1-4
57. Węgrzyn S., Vidal P., Bukowy A.: *O stabilności nieliniowych układów impulsowych*, Pomiar, Automatyka, Kontrola, 1963, rok IX, nr 7, s.269-272
58. Węgrzyn S., Vidal P.: *Sur certaine fonction de Liapounov et sur la stabilité asymptotique des systèmes échantillonnés*, Bulletin de L'Académie Polonaise des Sciences, Serie des sciences techniques, 1963, vol.XI, No 1, pp. 45-51

59. Węgrzyn S., Vidal P.: *Sur la stabilité asymptotique d'une équation non linéaire aux différences finies du deuxième ordre*, Comptes Rendus des Seances de l'Académie des Sciences, 1963, t.256, pp.2781-2783
60. Węgrzyn S., Vidal P., Bukowy A.: *Sur la méthode directe de Ljapunov pour une équation aux différences finies*. Comptes Rendus des Seances de l'Académie des Sciences, 1963, t.256
61. Węgrzyn S., Vidal P.: *Sur la stabilité asymptotique des systèmes échantillonnés*, Bulletin de l'Académie Polonaise des Sciences, vol.11, 1963, No 2, pp.99-101
62. Węgrzyn S., Gille J.Ch., Paquet J.G.: *Sous-harmoniques dissymétriques des asservissements à relais*, Bulletin de l'Académie Polonaise des Sciences, vol.11, 1963, No 8, pp.449-456
63. Bukowy A., Vidal P., Węgrzyn S.: *Sur la méthode directe de Ljapunov pour une équation aux différences finies*, C.r. Acad. Sc. Gr.2, T.256, 1963, pp.4591-4592
64. Węgrzyn S., Gille J.Ch.: *Stabilité de certains asservissements non linéaris du troisième ordre*, Bulletin de l'Académie Polonaise des Sciences, vol.12, 1964, No 5, pp.371-374
65. Węgrzyn S., Gille J.Ch.: *Sur la stabilité des équations conservatoires associés*, Bulletin de l'Académie Polonaise des Sciences, vol.12, 1964, No 6, pp.425-430
66. Węgrzyn S.: *Analogie dynamiczne (o podobieństwie i modelowaniu dynamiki układów analogowych, technicznych układów cyfrowych i sieci neuronowych)* Zeszyty Naukowe Pol.Śląskiej, s.Automatyka, Gliwice, 1964, nr 102, z.5, str.3-19 [wykład inauguracyjny w Pol. Śl. rok ak.1963/64]
67. Węgrzyn S., Gille J.Ch.: *Wystarczający warunek stabilności układów nieliniowych drugiego rzędu*, Archiwum Elektrotechniki, 1964, t.13, z.1, s.3-14
68. Węgrzyn S., Vidal P.: *O badaniu dynamiki nieliniowych układów impulsowych*, w: Materiały III Krajowej Konferencji Automatyki, Pol. Śl. Gliwice, czerwiec 1964, s.50-51
69. Gille J.Ch., Węgrzyn S.: *Energetyczna teoria stabilności*, w: Materiały III Krajowej Konferencji Automatyki, Pol. Śl. Gliwice, czerwiec 1964, s.23-24
70. Węgrzyn S., Vidal P.: *Critère de stabilité des systèmes échantillonnés non linéaires par rapport aux conditions initiales*, Comptes Rendus des Seances de l'Académie des Sciences, 1965, t.261
71. Węgrzyn S., Gille J.Ch., Palusiński O., Vidal P.: *Recherche du Domaine de Stabilité en Rapport Avec les Conditions Initiales*, IFAC Troisième Congrès de l'IFAC, London, Juin 1966, session 23F, pp.51-52
72. Węgrzyn S.: *L'Automatique – état actuel, perspectives et problèmes de la recherche*, REVUE de l'Académie Polonaise des Sciences, 1966, vol.III, No 1, pp.27-37
73. Węgrzyn S., Sowa G.: *O rozpoznawaniu obrazów przy pomocy maszyny cyfrowej Odra 1003*, w: Uczące się automaty i biologiczne procesy percepcji, Wyd.PAN, Zakład Narodowy im.Ossolińskich, Wrocław-Warszawa-Kraków, 1966, str.182-200

74. Węgrzyn S.: *Perspektywy rozwoju teorii sterowania*, Przegląd Elektrotechniczny, 1967, nr 12
75. Węgrzyn S., Denis G., Delisle J.: *L'identification par minimalisation des distances*, Universite Sherbrooke, 1967, pp.26
76. Węgrzyn S.: *Sterowanie procesami kompleksowymi w oparciu o rozpoznawanie ich stanów*, w: Prace IV Krajowej Konferencji Automatyki – Sekcja Teorii Sterowania, AGH, Kraków, czerwiec 1967, str.353- 366
77. Węgrzyn S., Vidal P., Palusiński O.: *Zasada Banacha odwzorowań zwężających w określeniu obszarów stabilności układów impulsowych*, w: Prace IV Krajowej Konferencji Automatyki – Sekcja Teorii Sterowania, AGH, Kraków, czerwiec 1967, str.367-378
78. Węgrzyn S., Vidal P., Palusiński O.: *Critère d'instabilite, des systemes échantillonnés non lineairés par rapport aux conditions initiales*, Comptes Rendus des Seances de l'Academie des Sciences, 1967, t.264
79. Węgrzyn S., Vidal P.: *Sur la stabilité absolue des systemes non lineaires continus et échantillonnés*, Comptes Rendus des Seances de l'Academie des Sciences, 1968, t.266
80. Węgrzyn S.: *O integracji problemów kierowania, dowodzenia i sterowania na tle generalnych zagadnień automatyzacji*, PAN Sesja Naukowa „Nauka a Obronność”, Warszawa 1968, s.1-20
81. Węgrzyn S.: *Podstawy automatyki kompleksowej*, Prace Instytutu Automatyki PAN, Warszawa, 1968, z.81. s.3-60
82. Węgrzyn S., Vidal P.: *Sur la synthèse des systemes absolument stables*, Bulletin de L'Academie Polonaise des Sciences, 1968, No 2
83. Węgrzyn S.: *Matematyczne podstawy sterowania i zarządzania*, w: Sympozjum naukowe „Nowoczesne metody organizacji, zarządzania i sterowania procesami produkcyjnymi”, Gliwice 1969, s.21-38
84. Węgrzyn S.: *Modele matematyczne i identyfikacja procesów*, w: Modele matematyczne i identyfikacja procesów, Rozdz.8., Wwa 1969, wyd.PAN, s.1-22
85. Węgrzyn S., Delisle J.: *L'identification des processus dans l'espace métrique*, Bulletin de L'AcademiePolonaise des Science, Serie des sciences techniques, 1969, vol.XVII,No 8, pp.88-89
86. Węgrzyn S.: *L'Integration des problèmes de contrôle de guidage et de commande a la lumière des problèmes essentiels de l'automatique*, REVUE de L'Académie Polonaise des Sciences,1969, No 1, pp.26-34
87. Węgrzyn S.: *Integration of problems of guidance, commanding and control as reflected in problems of automation*, The Review, 1969, No 1, pp.21-29
88. Węgrzyn S., Denis G., Delisle J.: *The identification of Processes by Minimization of the Distance Between sets of Signals*, w: IFAC – Fourth Congress IFAC, Identification

- General Principles, Technical Session No 19, Wyd. NOT, Warszawa, June, 1969, pp.3-15
89. Węgrzyn S.: *Podstawy automatyki kompleksowej* (konspekt), Prace Instytutu Automatyki PAN, 1969, z.81, ss.43
 90. Węgrzyn S.: *Zadania stojące przed automatyką jako dyscypliną naukową*. Dyskusja. Zesz. Probl. Rada Naukowa przy WRN Katowice, 1969, nr 6, s.18
 91. Węgrzyn S.: *Podstawy automatyki kompleksowej*, w: *Systemy Automatyki Kompleksowej*, Wyd. PAN, Zakład Narodowy im.Ossolińskich, Wrocław-Warszawa-Kraków, 1969, str.7-47
 92. *U progu ery inтелеktroniki (Perspektywy automatyki)*. Wypowiedź: V.Broid, B.Riabov, S.Węgrzyn, T.B.Murtagh, W.Rutkowskij, P.J.Nowacki (rozmawiali: T.Podwysocki, S.Witoszyński), Przegląd Techn., R.103 [90], 1969, nr 27, s.1, 8-9
 93. Węgrzyn S., Grzywak A., Bereźnicki O., Płaskowski A., Hyrek H., Kowalski L., Potrz J., Załęski S.: *Potrzeby przemysłu s zakresie przemysłowych maszyn cyfrowych oraz elektronicznych elementów techniki cyfrowej*, Wyd. ZKMPW, Gliwice, styczeń 1970, s.1-20
 94. Węgrzyn S., Gille J.Ch., Vidal P., Palusiński O.: *Stabilite illimitée des systemem échantillonnes non lineaires dans les espaces metriques*, C.r. Hebd. Acad. Sc. (Paris), Ser.A, 1970, t.270, pp.418-421
 95. Olech C., Węgrzyn S., Skowronek M.: *Optymalizacja ciągu operacji przy ograniczeniach narzuconych na poszczególne operacje*, Podstawy Sterowania, 1971, t.1, z.3-4, s.147-151
 96. Węgrzyn S., Nałęcki K.: *Struktury, algorytmy, języki systemów sterowania procesami*, Podstawy Sterowania, 1971, t.1, z.3-4, s.239-255
 97. Węgrzyn S., Gille J.Ch., Vidal P., Palusiński O.: *Stabilność w przestrzeniach metrycznych*, w: *Prace V Krajowej Konferencji Automatyki*, Pol.Gdańska, czerwiec 1971, s.187-194
 98. Olech Cz., Węgrzyn S., Skowronek M.: *Optimalisation d'une suite d'opérations soumises a des contraintes spécifiques imposes*, Centre de Perfectionnement Technique, Lille, 1971, ss.6
 99. Węgrzyn S.: *Zakres prac i zadania Instytutu Kompleksowych Systemów Sterowania Pol. Śląskiej*, Wyd. Pol.Śl. Wydział Automatyki, Gliwice, styczeń 1972, s.7-8
 100. Węgrzyn S.: *Modele matematyczne i identyfikacja procesów*, w: *Modele matematyczne i identyfikacja procesów*.T.1, Wrocław, 1972, s.7-25
 101. Węgrzyn S., Olech C., Skowronek M.: *Optimization of a Sequence of Operations At Limitations Imposed on Particular Operations*, Bulletin de l'Academie Polonaise des Sciences, 1972, No 1, pp.65-68

102. Węgrzyn S.: *Tendencje rozwojowe techniki hybrydowej*. Dyskusja, w: Application of hybrid computation. Proceedings of the Intern. Conference, Gliwice, june 1972, Part.3.Gliwice 1973, s.339-343
103. Węgrzyn S.: *Operacje, rozkazy, programy i systemy operacyjne automatów*, Podstawy Sterowania, 1973, tom 3, z.1, str.19-34
104. Węgrzyn S.: *Zarys podstaw kierowania. Systemy operacyjne czasu rzeczywistego*, w: „Współczesne problemy automatyki i informatyki”.Jubileuszowa Konferencja Naukowa Wydz. Automatyki i Informatyki, Gliwice, wrzesień 1973, Sekcja C „Informatyka i automatyzacja kompleksowa”, Gliwice 1973, s.5-42
105. Węgrzyn S.: *Zarys podstaw kierowania. Systemy operacyjne czasu rzeczywistego*. Podstawy Sterowania, 1973, t.3, z.4, s.243-270
106. Węgrzyn S.: *Analiza pracy systemów operacyjnych o regulaminie naturalnym z ograniczeniami na jednorazowy czas zajmowania procesora liczącego*, Podstawy Sterowania, 1974, t.4, z.3, s.219-238
107. Węgrzyn S., Pozowski S.: *Z prac nad systemami automatyki kompleksowej*, Informatyka 1974, R.10., nr 7/8, s.4-10
108. Węgrzyn S.: *Systemy automatyki kompleksowej. Teoria, doświadczenie*, Podstawy Sterowania, 1975, t.5, z.1
109. Węgrzyn S.: *Wiedza technologiczna i umiejętność produkowania*, Przegląd Techniczny - Innowacje 1975, nr 43, s.10-11
110. Węgrzyn S., Konsek M.: *Przesyły międzyrejestrów w programowanych maszynach cyfrowych o adresowanych rejestrach pamięci*, Podstawy Sterowania, 1975, t.5, z.4
111. Węgrzyn S., Mrózek A., Wolisz A.: *Wielokanałowe, równoległe systemy obsługi*, Podstawy Sterowania, 1975, t.5, z.4
112. Węgrzyn S.: *Aproksymacja, estymacja i identyfikacja*, Podstawy Sterowania, 1975, tom 5, z.3, pp.199-210
113. Węgrzyn S. Gille J.Ch., Vidal P.: *Systemé évolutif : Recherche d'un element*, Bulletin de L'Academie Polonaise des Sciences, 1976, No 4
114. Węgrzyn S.: *Kryzys zaufania młodzieży do swojej uczelni wynikiem spadku jej autorytetu*.Dyskusja plenarna. W: Materiały z plenarnego posiedzenia KW PZPR, Katowice, 1973, s.111-112
115. Węgrzyn S., Konsek M., Mrózek A.: *Mikrosterowanie i mikroprogramowanie*, Podstawy Sterowania, 1976, tom 6, z.1, s.23-37
116. Vidal P., Węgrzyn S., Gille J.Ch.: *Sur la notion de système évolutif*, Bulletin de l'Academie Polonaise des Sciences –serie des Sciences Techniques, 1978, vol.XXVI, No 4, pp.387-389
117. Gille J.Ch., Vidal P., Węgrzyn S.: *Sur la conduite d'un systems decrit dans un espace fini d'etats*, Bulletin de l'Academie Polonaise des Sciences –serie des Sciences Techniques, 1978, vol.26, No 4, pp.383-386

118. Węgrzyn S. Gille J.Ch., Vidal P.: *Système évolutif: Recherche d'un element*, Bulletin de l'Academie Polonaise des Sciences –serie des Sciences Techniques, 1978, vol.26, No 4, pp.391-395
119. Węgrzyn S. Gille J.Ch., Vidal P.: *A propos de l'optimalisation du modèle d'une base du données*, Bulletin de L'Academie Polonaise des Sciences, 1979, vol.27, No 10-11, pp.903-906
120. Węgrzyn S.: *Hartowanie nauki*. Przegląd Techniczny, 1979, nr 29, s.16-17
121. Węgrzyn S.: *Analiza doboru skorowidzowej organizacji zbiorów*, Podstawy Sterowania, 1979, t.9, z.3, s.233-242
122. Węgrzyn S., Czachórski T.: *Porządkowanie, odszukiwanie i wyszukiwanie*. Podstawy Sterowania, 1979, T.9, z.4, s.343-358
123. Węgrzyn S.: *Zapotrzebowanie na rzetelnych i twórczych*. Głos w dyskusji. Przegląd Techniczny, 1980, nr 6, s.10-11
124. Węgrzyn S. Gille J.Ch., Vidal P.: *Systèmes évolutifs: opérations ponctuelles et applications biologiques et techniques*, Podstawy Sterowania, 1981, tom 11, z.1, pp.3-32
125. Węgrzyn S., Vidal P., Gille J.Ch.: *Graphes et matrices des systemes évolutifs*, Podstawy Sterowania, 1981, tom 11, z. 4, pp.325-336
126. Węgrzyn S., Vidal P., Gille J.Ch.: *Système évolutif défini par des opérations ponctuelles sur ses composantes*, Bulletin de L'Academie Polonaise des Sciences –serie des Sciences Techniques, 1981, vol.29, No 3-4, pp.9-12
127. Vidal P., Gille J.Ch., Węgrzyn S.: *Sur une propriété des systèmes évolutifs du type $LC \rightarrow LC \rightarrow LCLS$* , Bulletin de L'Academie Polonaise des Sciences –serie des Sciences Techniques, 1981, vol.29, No 5-6, pp.13-16
128. Gille J.Ch., Węgrzyn S., Vidal P.: *Chaines créatrices bouclées*, Bulletin de l'Academie Polonaise des Sciences –serie des Sciences Techniques, 1981, vol.29, No 5-6, pp.17-23
129. Gille J.Ch., Węgrzyn S., Vidal P.: *Developpment des systèmes évolutifs a mot createur bouclé*, Bulletin de L'Academie Polonaise des Sciences –serie des Sciences Techniques, 1982, vol.XXX, No 11-12, pp.6-8
130. Węgrzyn S. Gille J.Ch., Vidal P.: *On some models for developmental systems. Part I. Organism structure on the basis of elementary transformations*, Int.J.Systems Sci., 1982, vol.13, No 4 pp.359-378
131. Gille J.Ch., Vidal P., Węgrzyn S., Oullet Y.: *On some models for developmental systems. Part II. Evolution of the cellular composition*, Int.J.Systems Sci., 1982, vol.13, No 4 pp.379-397
132. Gille J.Ch., Vidal P., Węgrzyn S., Oullet Y.: *Calcul de la composition cellulaire et de la fonction de croissance d'un système évolutif*, Podstawy Sterowania, 1982, tom 12, z.1-2, pp.19-34

133. Vidal P., Węgrzyn S., Gille J.Ch.: *Systèmes évolutifs : opérations ponctuelles et applications biologiques et techniques*, RAIRO Automatique/Systems Analysis and Control, 1982, vol.16, No 2, pp.147-173
134. Vidal P., Węgrzyn S., Gille J.Ch.: *Analyse des systèmes évolutifs par la méthode des équations aux différences finies*, Podstawy Sterowania, 1982, tom 12, z.3-4, pp.171-176
135. Vidal P., Węgrzyn S., Gille J.Ch.: *Calcul de la composition cellulaire et de la fonction de croissance d'un système évolutif*, RAIRO Automatique Systems Analysis and Control, 1983, vol.17, No 1, pp.87-98
136. Vidal P., Węgrzyn S., Gille J.Ch.: On some models for developmental systems. Part III. Another approach for evaluating the cellular composition, Int.J.Systems Sci., 1983, vol.14, No 7, pp.753-763
137. Węgrzyn S., Vidal P., Gille J.Ch.: *Fonction de croissance operationelle des systèmes évolutifs*, Podstawy Sterowania, 1983, tom 13, z.1. pp.55-64
138. Gille J.Ch., Węgrzyn S., Vidal P.: *Grammaires des mots créateurs et propriétés des systèmes évolutifs correspondants étudiées par la transformation de Carson discrete*, Podstawy Sterowania, 1983, tom 13, z.4, pp.271-278
139. Węgrzyn S., Gille J.Ch., Vidal P.: *Sur les propriétés des systèmes évolutifs engendrés par un mot créateur bouclé*, RAIRO Automatique/Systems Analysis and Control, 1984, vol.18, No 1, pp.79-94
140. Vidal P., Gille J.Ch., Węgrzyn S.: *Sur les propriétés des systèmes évolutifs engendrés par un mot créateur bouclé*, Podstawy Sterowania, 1984, tom 14, z. 1., pp.29-42
141. Węgrzyn S., Vidal P., Gille J.Ch.: *Sur la relation entre le système évolutif $E=XS$ et le système boucle associé $F=XT$* , Podstawy Sterowania, 1984, tom 14, z. 4, pp. 279-286
142. Gille J.Ch., Węgrzyn S., Vidal P.: *Motifs et structures dans les systemes évolutifs*, Podstawy Sterowania, 1984, tom 14, z.4, pp.287-300
143. Węgrzyn S., Gille J.Ch., Vidal P.: *On some models for developmental systems. Part IV. Cellular composition of certain systems with feedback: numerical and matrix approach*, Int.J.Systems Sci., 1985, vol.16, No 9, pp.1045-1060
144. Węgrzyn S.: *Życie i prace Profesora Stanisława Fryzego – w stulecie urodzin*, Zeszyty Naukowe Pol. Śl. Nr 861, Elektryka, 1985, z.100, s.9-28
145. Gille J.Ch., Vidal P., Węgrzyn S.: *On some models for developmental systems. Part V. Cellular composition of certain systems with feedback: transform approach*, Int.J.Systems Sci., 1985, vol.16, No 9, pp.1061-1072
146. Węgrzyn S., Vidal P., Gille J.Ch.: *Quelques propriétés structurales des systèmes évolutifs et des organismes vivants*, Podstawy Sterowania, 1984, tom 15, z. 4, pp.239-260
147. Węgrzyn S., Grzywak A.: *Informatyka w XX-leciu Wydziału Automatyki i Informatyki*, Zeszyty Naukowe Pol. Śląskiej, seria Informatyka, Gliwice, 1985, z.7, s.5-6
148. Vidal P., Węgrzyn S., Gille J.Ch.: *On some models for developmental systems. Part VI. Patterns in developmental systems*, Int.J.Systems Sci., 1986, vol.17, No 4, pp.559- 567

149. Węgrzyn S., Gille J.Ch., Vidal P.: On some models for developmental systems. Part VII. On some types of patterns included in a feedback loop, *Int.J.Systems Sci.*, 1986, vol.17, No 4, pp.569-579
150. Węgrzyn S.: *Życie i prace Profesora Stanisława Fryzego – w stulecie urodzin*, *Energetyka*, 1986, R.40, nr 3, s.113-117
151. Węgrzyn S.: *Elektronika, informatyka i telekomunikacja jako wzajemnie uzupełniające się dyscypliny wiedzy*. Głos w dyskusji. *Nauka Pol.*, 1986, R.34, nr 5, s.190-193
152. Węgrzyn S.: Elektronika, informatyka, automatyka, robotyka, telekomunikacja dla potrzeb gospodarki i kultury narodowej, *Nauka Polska*, 1986, nr 3-4, pp.271-299
153. Węgrzyn S.: *Komputerowe wspomaganie procesów twórczych*, Wyd. Politechniki Gdańskiej, Gdańsk 1986, str.52
154. Węgrzyn S., Gille J.Ch., Vidal P.: Clonage et principe de la recapitulation dans la théorie des systèmes évolutifs, *Bulletin of the Polish Academy of Sciences Technical Sciences*, 1986, vol.34, No 1-2, pp.103-109
155. Gille J.Ch., Węgrzyn S., Vidal P.: Le principe de la régénération dans la théorie des systèmes évolutifs Extrapolation biologiques, *Bulletin of the Polish Academy of Sciences Technical Sciences*, 1986, vol.34, No 1-2, pp.92-101
156. Węgrzyn S., Vidal P., Gille J.Ch.: Mutations et théorie des systèmes évolutifs, *Bulletin of the Polish Academy of Sciences Technical Sciences*, 1986, vol.34, No 1-2, pp.121-124
157. Vidal P., Gille J.Ch., Węgrzyn S.: Structure hiérarchique et principe de décomposition des systèmes évolutifs, *Bulletin of the Polish Academy of Sciences Technical Sciences*, 1986, vol.34, No 1-2, pp.111-119
158. Gille J.Ch., Vidal P., Węgrzyn S.: On some models for developmental systems. Part VIII. Systems with and without feedback: structural properties, *Int.J.Systems Sci.*, 1987, vol.18, No 7, pp.1195-1216
159. Vidal P., Gille J.Ch., Węgrzyn S.: Mot génétique de système évolutif et programme d'ADN, *Bulletin of the Polish Academy of Sciences Technical Sciences*, 1987, vol.35, No 1-2, pp.61-70
160. Vidal P., Węgrzyn S., Gille J.Ch.: Accroissement et déperissement des systèmes évolutifs de mot génétique linéaire, *Bulletin of the Polish Academy of Sciences Technical Sciences*, 1987, vol.35, No 5-6, pp.285-290
161. Gille J.Ch., Węgrzyn S., Vidal P.: Les phénomènes de repousse et de semailles dans les systèmes évolutifs de mot génétique circulaire, *Bulletin of the Polish Academy of Sciences Technical Sciences*, 1987, vol.35, No 5-6, pp.291-296
162. Węgrzyn S., Gille J.Ch., Vidal P.: Matematyczne modele procesów rozwoju, *Kosmos*, 1988, 37 (1), pp.3-46
163. Węgrzyn S.: *Życie i prace Stanisława Fryzego – w stulecie urodzin*, *Rozprawy Elektrotechniczne*, 1988, tom 34, z.3, s. 709-719

164. Vidal P., Gille J.Ch, Węgrzyn S.: Operations elementaires des mots genetiques, structure et fonctionnement des systemes évolutifs. -Bull. Pol. Acad. Sci., Tech. Sci. 1988 vol. 36 nr 5/6, s. 391-395
165. Gille J.Ch., Węgrzyn S, Vidal P.: On some models for developmental systems. Part IX. Generalized generating word and genetic code, . Int. J. Syst. Sci., 1988, vol.19, No 6, pp.845-855
166. Gille J.Ch., Węgrzyn S, Vidal P.: Dichotomie des operations elementaires et symetrie des systemes evolutifs. Bull. Pol. Acad. Sci., Tech. Sci. 1988 vol. 36 nr 3/4, s. 261- 264
167. Węgrzyn S., Gille J.Ch., Vidal P.: A model for developmental systems. W: Automatic Control - World Congress, 1987. Selected papers from the 10th Triennial World Congress of the International Federation of Automatic Control, Munich, West Germany, 27-31 July 1987. Vol. 5. Ed. R. Isermann. Oxford : Pergamon, 1988, s. 93- 98
168. Vidal P., Węgrzyn S., Gille J.Ch.: Communication entre les elements des systemes evolutifs. Bull. Pol. Acad. Sci., Tech. Sci. 1988 vol. 36 nr 5/6, s. 385-389
169. Węgrzyn S., Gille J.Ch., Vidal P.: Genetyka procesów rozwoju, Zeszyty Naukowe Pol.Śląskiej, seria Informatyka, 1988, Gliwice-Lille-Quebec, z.12, str.7-67
170. Vidal P., Gille J.Ch., Węgrzyn S.: *On Some Properties of Developmental Systems and Their Modelling*, Syst. Anal. Model.Simul., 6, 1989, 4, pp.279-291
171. Węgrzyn S., Gille J.Ch., Vidal P.: A model for developmental systems – I, Generating word without an operating system. Automatica 1989 vol. 25 iss. 5, pp. 695-706
172. Gille J.Ch., Węgrzyn S., Vidal P.: A model for developmental systems – II, Generating word without an operating system. Automatica 1989 vol. 25 iss. 5, pp.707-714
173. Gille J.Ch., Węgrzyn S, Vidal P.: On some models for developmental systems. Part X. Growth, cecay and regrowth of developmental systems, Int. J. Syst. Sci., 1989, vol.20, No 1, pp.97-105
174. Vidal P., Węgrzyn S., Gille J.Ch.: On some models for developmental systems. Part XI. Communication between elements of a developmental system, Int. J. Syst. Sci., 1989, vol.20, No 10, pp. 1795-1800
175. Węgrzyn S., Gille J.Ch., Vidal P.: *Grammaires des mots créateurs et propriétés des systèmes évolutifs correspondents étudiés par la transformation de Carson discrete*, Podstawy Stefowanie, 1989, t.13, z.4, pp.271-278
176. Węgrzyn S., Vidal P., Gille J.Ch.: On some models for developmental systems. Pt XII: More on internal context sensivity. Int. J. Syst. Sci. 1990 vol. 21 iss. 8, s. 1441- 1449
177. Węgrzyn S., Gille J.Ch, Vidal P.: More on developmental systems and their modelling. Syst. Anal. Model. Simul. 1990 vol. 7 iss. 4, s. 289-297
178. Gille J.Ch., Węgrzyn S., Vidal P.: Clonage, greffe et transplantation dans les systemes évolutifs. Bull. Pol. Acad. Sci., Tech. Sci. 1990 vol. 38 nr 1/12, s. 139-143
179. Gille J.Ch., Węgrzyn S., Vidal P.: Sur le problème des jumeaux dans les systemes evolutifs, Bull. Pol. Acad. Sci., Tech. Sci. 1991 vol. 39 no 1, pp.151-155

180. Vidal P., Węgrzyn S., Gille J. Ch.: Processus embryonnaires au cours des stades successifs de croissance des organismes vivants. (Processus embryonnaire generalise). Bull. Pol. Acad. Sci., Tech. Sci. 1991 vol. 39 no. 4, s. 737-743
181. Węgrzyn S., Vidal P., Gille J.Ch.: Synthesis of developmental systems based on elementary organs. Syst. Anal. Model. Simul. 1992 vol. 9 nr 3, s. 251-258
182. Węgrzyn S., Gille J.Ch., Vidal P.: *Genetyka procesów rozwoju*. Wyd. II, Gliwice- Lille-Quebec, Wydaw. Politechniki Śląskiej, 1992, 70 s., (Zeszyty Naukowe, Politechnika Śląska nr 1156, seria Informatyka, z. 19, s.7-69
183. Gille J.Ch., Węgrzyn S., Vidal P.: *Some models for developmental systems*. Part XIII. Multilevel development by parallel programming, Int. J.Systems Sci., 1993,
184. Węgrzyn S.: *Systemy sterowane przepływem operacji i systemy sterowane przepływem argumentów*. W: Sieci komputerowe. Seminarium, Gliwice, 26-27 października 1993. Referaty seminarium. Politechnika Śląska. Instytut Informatyki. [B.m.] : [b.w.], 1993, s. 5-15
185. Węgrzyn S., Gille J.Ch., Vidal P.: *Le parallelisme dans les processus informatiques et évolutifs*, Bull. Pol. Acad. Sci., Tech. Sci. 1993 vol. 41 no 3, s. 305-313
186. Węgrzyn S., Czachórski T., Vidal P. , Gille J.Ch.: *Algorytmy i procesy równoległe w informatyce, w biologicznych systemach rozwojowych i w systemach masowej obsługi*. Arch. Informat. Teor. Stosow. 1993 t. 5 z. 2, s. 249-270
187. Węgrzyn S., Gille J.Ch., Vidal P.: *On the Modelling of Developmental Systems*, Conference Proceedings IEE-SMC Lille, 1994
188. Węgrzyn S., Vidal P., Gille J.Ch.: *Synthèse des systemes commandes par le flux des arguments*, Bull. Pol. Acad. Sci., Tech. Sci. 1994 vol. 42 no. 1, s. 153-159
189. Węgrzyn S.: *Przyspieszenie realizacji algorytmów w systemach sterowanych przepływem argumentów*, Zesz. Nauk. PŚl. nr 1255 Informat. 1994 z. 26, s. 67-76
190. Vidal P., Gille J.Ch, Węgrzyn S., Czachórski T.: *Some models for developmental systems*. Part XIV. parallelism with application to developmental systems and to queueing systems. Int. J.Systems Sci., 1995, vol.26, No 8, pp. 1041-1051
191. Węgrzyn S., Gille J.Ch., Vidal P.: *Systemes evolutifs commandes par le flux des messages*, Bull. Pol. Acad. Sci., Tech. Sci. 1995 vol. 43 no. 2, s. 269-280
192. Vidal P., Węgrzyn S., Gille J.Ch.: *Sur la structure des systemes evolutifs et sur la commande de leur developpement*. Bull. Pol. Acad. Sci., Tech. Sci. 1995 vol. 43 no. 2, s. 281-291
193. Węgrzyn S., Vidal P.: *Principe maximum de realisation en temps minimal des algorithme sparalleles*. Bull. Pol. Acad. Sci., Tech. Sci. 1995 vol. 43 no. 4, s. 549-554
194. Węgrzyn S.: *Polska w życiu Jean Charles Gille'a*. Arch. Informat. Teor. Stosow. 1995 t. 7 z. 1/4, s. 3-4

195. Węgrzyn S., Kozielski S.: *Rozproszone systemy realizacji algorytmów równoległych*, w: Materiały Konferencji „Zawansowane technologie informatyczne w nauce polskiej”, Centrum Promocji Informatyki, 1995, s.87-95
196. Węgrzyn S., Czachórski T.: *Zadanie o trzech uniwersytetach i konfiguracja Śląskiej Akademickiej Sieci Komputerowej*. Arch. Informat. Teor. Stosow. 1996 t. 8 z. 1/2, s. 3-12
197. Vidal P., Węgrzyn S., Gille J.Ch.: *On the structure of development systems and the control of their development*, SAMS, 1996, vol.22, pp.1-10
198. Węgrzyn S.: *Polska w życiu Jeana Charlesa Gille'a 1924-1995*. Nauka 1996 nr 3, s. 253-254
199. Węgrzyn S.: *Polska w życiu Jean Charles Gille'a*. Zesz. Nauk. PŚl. nr 1340 Autom. 1996 z. 120, s. 5-6
200. Węgrzyn S.: *Polska w życiu Jean Charles Gille'a*. Zesz. Nauk. PŚl. nr 1315 Inform. 1996 z. 30, s. 11-12
201. Węgrzyn S., Kozielski S.: *Message-driven distributed systems for the execution of parallel algorithms*. Arch. Informat. Teor. Stosow. 1996 t. 8 z. 3/4, s. 247-257
202. Węgrzyn S.: *La Pologne dans la vie de Jean-Charles Gille*. Bull. Pol. Acad. Sci., Tech. Sci. 1996 vol. 44 no. 1, s. 1-2
203. Węgrzyn S.: *Środowiskowe Akademickie Sieci Komputerowe*. W: Sieci komputerowe. V Seminarium, [Gliwice, 18-19.03.1998 r.]. Gliwice : Wydaw. Politechniki Śląskiej, 1998, s. 15-29 (Zeszyty Naukowe ; Politechnika Śląska nr 1381 Informatyka ; z. 34)
204. Węgrzyn S.: *Nanoinformatyka, czyli molekularne (biologiczne) systemy informatyczne inżynierskie*. W: Metody i systemy komputerowe w badaniach naukowych i projektowaniu inżynierskim. II Krajowa konferencja, Kraków, 25-27 października 1999. Materiały konferencyjne. Red. R. Tadeusiewicz, S. Białas, T. Szmuc, M. Szymkat. Krakowskie Centrum Informatyki Stosowanej. Kraków: KCIS, 1999, s. 365-368
205. Węgrzyn S.: *Miejsce informatyki w nauce*. Nauka 1999 nr 1, s. 108-111
206. Węgrzyn S.: *Informatyka jako dyscyplina naukowa*. Sieci komputerowe. VI Konferencja, [Zakopane, 23-26.06.1999 r.]. Gliwice : Wydaw. Pol. Śląskiej, 1999, str. 13-26 (Zeszyty Naukowe ; Politechnika Śląska nr 1414 Informatyka ; z. 36)
207. Węgrzyn S.: *Informatics science*. Arch. Informat. Teor. Stosow. 1999 t. 11 z. 2, s. 107-119
208. Węgrzyn S.: *Podstawowe problemy ogólnopolskiej sieci komputerowej dla potrzeb nauki*. Nauka 2000 nr 2, s. 115-117
209. Węgrzyn S.: *Doc. Dr hab.inż.Adam Mrózek*, Arch. Informat. Teor. Stosow. Tom 12, 2000, z.1, pp.65-67

210. Węgrzyn S.: Nanosystemy informatyki. Nauka 2000 nr 1, s. 47-62
211. Węgrzyn S.: Nanosystemy informatyki. Zesz. Nauk. PŚl. nr 1451 Informat. 2000 z. 38, s. 107-115
212. Węgrzyn S., Klamka j.; Kwantowe systemy informatyki. Nauka 2000 nr 3, s. 71-82
213. Węgrzyn S., Klamka j.; Kwantowe systemy informatyki. W: Sieci komputerowe. VII Konferencja, Zakopane, 14-16 czerwca 2000 r.. Gliwice : Silesian University of Technology Press, 2000, s. 15-45,(Studia Informatica ; vol. 21, nr 1)
214. Węgrzyn S.: Embryonic organisation of developmental processes and algorithms structures. Bull. Pol. Acad. Sci., Tech. Sci. 2000 vol. 48 no. 1, s. 123-130
215. Węgrzyn S.: *Nanosystems of informatics*, International Journal of Systems Science, 2001, vol.32, No12, pp. 1389-1397
216. Węgrzyn S.: *Zagrożenie informatyki jako dyscypliny naukowej*. Nauka 2001 nr 2, str. 119-125
217. Węgrzyn S.: *Self-replications of informatic systems*. Bull. Pol. Acad. Sci., Tech. Sci. 2001 vol. 49 no. 1, s. 161-165
218. Węgrzyn S., Winiarczyk R.: *Nanosystems of informatics controlling the molecular nanotechnologies*. Arch. Informat. Teor. Stosow. 2001 t. 13 z. 2, s. 205-216
219. Węgrzyn S., Klamka J.: *Informatyka kwantowa i jej miejsce w informatyce jako dyscyplinie naukowej*. Sieci komputerowe. VIII Konferencja, Krynica, 18-20 czerwca 2001 r.. Gliwice : Silesian University of Technology Press, 2001, s. 11-27, (Studia Informatica ; vol. 22, nr 1)
220. Węgrzyn S.: *Informatic systems (technical, biological)*. Bull. Pol. Acad. Sci., Tech. Sci. 2001 vol. 49 no. 4, s. 643-646
221. Węgrzyn S.: *Informatyka jako dziedzina nauki o ruchu i przetwarzaniu informacji*, w: Systemy Wspomagania Decyzji, Wyd. Uniwersytetu Śląskiego, Sosnowiec 2001, str.9-20
222. Bugajski S., Klamka J., Węgrzyn S.: *Foundations of quantum computing*. Pt 1. Arch. Informat. Teor. Stosow. 2001 t. 13 z. 2, s. 97-142
223. Węgrzyn S.: *Zagrożenie informatyki*, PAU Prace Komisji Zagrożeń Cywilizacyjnych, Kraków 2001, tom 4, s.35-41
224. Węgrzyn S.: *Niektóre rozwiązania w dziedzinie nanoinformatyki na przykładzie systemów biologicznych*. W: Sieci komputerowe. IX Konferencja, Zakopane, 11-14 czerwca 2002 r.. Gliwice : Wydaw. Politechniki Śląskiej, 2002, s. 13-22, (Studia Informatica ; vol. 23, nr 2A)
225. Węgrzyn S., Winiarczyk R.: *Nano and quantum technologies and systems of informatics*. W: Methods of artificial intelligence. AI-METH 2002, Gliwice, Poland, 13-15 November 2002. Eds: T. Burczyński, W. Cholewa, W. Moczulski. Gliwice : Silesi-

- an University of Technology. Department for Strength of Materials and Computational Mechanics. Department of Fundamentals of Machinery Design, 2002, s. 69-73
226. Węgrzyn S., Winiarczyk R., Zamirowski L.: *Nanotechnologies and Nanosystems of Informatics as a Basis for Self-replication*, IEEE- Nano 2002 Conference, Washington 2002 (materiały konferencyjne, pp.99-102)
227. Węgrzyn S., Winiarczyk R.: *Nano and quantum technologies and systems of informatics*, Sympozjum AI METH 2002, listopad, Gliwice, Materiały konferencyjne, pp.71-73
228. Węgrzyn S., Winiarczyk R.: *Informatics as a science on motion and processing of information*. Arch. Informat. Teor. Stosow. 2002 t. 14 z. 1, s. 33-45
229. Bugajski S., Klamka J., Węgrzyn J.: *Foundations of quantum computing*. Pt 2. Arch. Informat. Teor. Stosow. 2002 t. 14 z. 1, s. 93-106
230. Węgrzyn S., Winiarczyk R., Znamirowski L.: *Self-replication processes in nanosystems of informatics*. Int. J. Appl. Math. Comput. Sci. 2003 vol. 13 nr 4, s. 585-591
231. Węgrzyn S., Winiarczyk R.: *Reprodukcja i multiplikacja jako informatyczne technologie wytwarzania*. Stud. Informat. 2003 vol. 24 nr 2A, s. 9-19
232. Węgrzyn S., Winiarczyk R.: *Nanotechnologie w informatyce*. W: Internet w społeczeństwie informacyjnym. [Konferencja], Dąbrowa Górnicza, marzec 2003. Red. Andrzej Grzywak. Dąbrowa Górnicza : Wyższa Szkoła Biznesu, 2003, s. 15- 31
233. Węgrzyn S., Znamirowski L.: *Nanotechnological, two-stage production processes*. W: Third IEEE Conference on Nanotechnology. IEEE-NANO 2003, San Francisco, CA, USA, 12-14 August, 2003. Proceedings. Vol. 2. Piscataway : Institute of Electrical and Electronics Engineers, 2003, s. 490-493
234. Węgrzyn S.: *Miejsce informatyki w nauce*, W: Etyczne problemy wynikające z rozwoju nauki. Red. Mariusz M. Żydowo. Warszawa : Centrum Upowszechniania Nauki. Polska Akademia Nauk, 2003, s. 17-20
235. Węgrzyn S., Klamka J., Miszczak J.: *Kwantowe systemy informatyki*. Wyd.II, Gliwice : Jacek Skalmierski Computer Studio, 2003, 74 s.
236. Węgrzyn S., Winiarczyk R., Znamirowski L.: *Biological and technical informatics nanosystems*, Arch. Informat. Teor. Stosow. 2003 t. 15 z. 1, s. 3-22
237. Węgrzyn S., Winiarczyk R.: *Nanotechnologie w informatyce*, Nauka, 2003, s.95-111
238. *Współczesne problemy sieci komputerowych*. Nowe technologie. Praca zbiorowa. Pod red.: Stefana Węgrzyna, Bolesława Pochopienia, Tadeusza Czachórskiego, Warszawa Wydaw. Naukowo-Techniczne, 2004, s.446
239. Węgrzyn S., Winiarczyk R., Znamirowski L.: *Nanotechnologie, nanotechnologie molekularne i metody inżynierii kwantowej* w: Współczesne problemy sieci komputerowych. Nowe technologie. Praca zbiorowa. Pod red.: Stefana Węgrzyna, Bolesława Pochopienia, Tadeusza Czachórskiego. Warszawa : Wydaw. Naukowo- Techniczne, 2004, s. 15-32

240. Węgrzyn S., Klamka J., Znamirowski L., Winiarczyk R., Nowak S.: *Nano and quantum systems of informatics*. Bull. Pol. Acad. Sci., Tech. Sci. 2004 vol. 52 no. 1, s. 1-10
241. Wysokowydajne sieci komputerowe. Nowe technologie. Praca zbiorowa. Pod red.: Stefana Węgrzyna, Bolesława Pochopienia, Tadeusza Czachórskiego. Warszawa : Wydaw. Komunikacji i Łączności, 2005
242. Węgrzyn S.: Technologie molekularne realizowane przez molekularne systemy informatyczne, W: Wysokowydajne sieci komputerowe. Nowe technologie. Praca zbiorowa. Pod red.: Stefana Węgrzyna, Bolesława Pochopienia, Tadeusza Czachórskiego. Warszawa : Wydaw. Komunikacji i Łączności, 2005, s. 13-20
243. Węgrzyn S.: *Informatyka wczoraj i dziś*. W: Nowe technologie w komputerowych systemach zarządzania. Internet w społeczeństwie informacyjnym. Praca zbiorowa. T. 1. Pod red. Andrzeja Grzywaka i Piotra Pikiewicza. Warszawa : Wydaw. Komunikacji i Łączności, 2005, s. 11-22
244. Węgrzyn S.: Techniczne systemy informatyki bezpośredniego wytwarzania produktów. W: Systemy wspomagania decyzji. Instytut Informatyki Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Katowice : Uniwersytet Śląski. Instytut Informatyki, 2006, s. 9-16
245. Węgrzyn S., Nowak S., Klamka J., Znamirowski L.: Systemy informatyki bezpośredniego wytwarzania materiałów. W: Nowe technologie sieci komputerowych. Praca zbiorowa. T. 1. Pod red. Stefana Węgrzyna, Lecha Znamirowskiego, Tadeusza Czachórskiego, Stanisława Kozielskiego. Warszawa : Wydaw. Komunikacji i Łączności, 2006, s. 27-38
246. Węgrzyn S., Nowak S., Klamka S., Znamirowski L.: *Systems of informatics of the direct materials production*. Theor. Appl. Informat. 2006 vol. 18 no. 1, s. 3-14
247. Węgrzyn S.: Struktury systemów informatyki bezpośredniego wytwarzania materiałów. W: Nowe technologie sieci komputerowych. Praca zbiorowa. T. 1. Pod red. Stefana Węgrzyna, Lecha Znamirowskiego, Tadeusza Czachórskiego, Stanisława Kozielskiego. Warszawa : Wydaw. Komunikacji i Łączności, 2006, s. 13- 25
248. Nowe technologie sieci komputerowych. Praca zbiorowa. T. 1. Pod red. Stefana Węgrzyna, Lecha Znamirowskiego, Tadeusza Czachórskiego, Stanisława Kozielskiego. Warszawa : Wydaw. Komunikacji i Łączności, 2006, ss.560
249. *Sieci komputerowe*. Praca zbiorowa. T. 1: Nowe technologie. Pod red. Stefana Węgrzyna [i in.]. Warszawa : Wydaw. Komunikacji i Łączności, 2007
250. Węgrzyn S.: *Nanonauka i informatyczne nanotechnologie molekularne*. W: Sieci komputerowe. Praca zbiorowa. T. 1: Nowe technologie. Pod red. Stefana Węgrzyna [i.in.]. Warszawa : Wydaw. Komunikacji i Łączności, 2007, s. 13-19
251. Węgrzyn S., Znamirowski L.: *Komplementarność procesów samoreplikacji i samoorganizacji*. W: Sieci komputerowe. Praca zbiorowa. T. 1: Nowe technologie. Pod red. Stefana Węgrzyna [i in.]. Warszawa : Wydaw. Komunikacji i Łączności, 2007, s. 21-30

252. Węgrzyn L., Znamirowski L.: Foundations of the technical nanosystems of informatics of the direct products nanofabrication. Stud. Informat. 2007 vol. 28 nr 4, s. 53-62
253. Węgrzyn S., Znamirowski L.: *Foundations of the informatic, molecular nanotechnologies*. W: ICCE-15. The Fifteenth Annual International Conference on Composites/Nano Engineering, Haikou, China, July 15-21, 2007. [Dokument elektroniczny]. Ed. D. Hui. International Community for Composites Engineering and College of Engineering, University of New Orleans. [B.m.] : [b.w.], 2007, dysk optyczny (CD-ROM) s. 1073- 1074
254. Węgrzyn S., Znamirowski L.: *The concatenation of the concurrent self-replication processes*. W: Contemporary aspects of computer networks. Vol. 2. Eds: Stefan Węgrzyn, Tadeusz Czachórski, Andrzej Kwiecień. Warszawa: Wydaw. Komunikacji i Łączności, 2008, s. 13-20
255. Węgrzyn S., Znamirowski L.: *The concatenation of the concurrent self-replication and self-organization processes*. W: Nanotechnology 2008. NSTI Nanotech. Technical Proceedings of the 2008 NSTI Nanotechnology Conference and Trade Show, Boston, 1-5 June 2008. Vol. 3: Microsystems, photonics, sensors, fluidics, modeling and simulation. Boston : Nano Science and Technology Institute, 2008, s. 733-736
256. Węgrzyn S., Znamirowski L.: Objects self-replication in the nanosystems of informatics. W: 8th IEEE Conference on Nanotechnology. NANO '08, Arlington, Texas, USA, 18-21 August 2008. Piscataway : Institute of Electrical and Electronics Engineers, 2008, s. 143-146
257. Węgrzyn S.: Nanonauka. W: Systemy wspomagania decyzji. Instytut Informatyki Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Katowice, Uniwersytet Śląski, 2008, s. 11-19
258. Węgrzyn S., Znamirowski L.: Interaction in the concurrently running replication and self-assembly processes. W: 8th IEEE Conference on Nanotechnology. NANO '08, Arlington, Texas, USA, 18-21 August 2008. Piscataway : Institute of Electrical and Electronics Engineers, 2008, s. 405-408
259. Contemporary aspects of computer networks. Vol. 2. Eds: Stefan Węgrzyn, Tadeusz Czachórski, Andrzej Kwiecień. Warszawa: Wydaw. Komunikacji i Łączności, 2008
260. Węgrzyn S., Znamirowski L.: Samoreplikacja obiektów w nanosystemach informatyki, Wyd. IITiS PAN, Inst.Informatyki Pol. Śl., Gliwice 2008, s.16
261. Węgrzyn S., Znamirowski L.: Molekularne systemy informatyki. Stud. Informat. 2009 vol. 30 nr 1, s. 65-80
262. Węgrzyn S., Znamirowski L.: Molekularne systemy informatyki. Systemy wspomagania decyzji. Instytut Informatyki Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Katowice: [Uniwersytet Śląski. Instytut Informatyki], 2009, s. 11-21
263. Węgrzyn S., Znamirowski L.: Molecular networks and information systems. W: Computer networks. CN 2009. 16th Conference, Wisła, Poland, June 16-20, 2009. Proceedings. Eds. Andrzej Kwiecień, Piotr Gaj, Piotr Stera. Berlin : Springer-Verlag, 2009, s. 1-10, (Communications in Computer and Information Science ; 39)

264. Węgrzyn S.: A word about dr hab. Adam Mrózek, Professor of the Silesian Technical University at the 10th anniversary of his death. *Theor. Appl. Informat.* 2009 vol. 21 no. 1, s. 3-4
265. Węgrzyn S.: Struktury molekuł i molekularnych systemów informatyki. W: *Systemy wspomagania decyzji*. Instytut Informatyki Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Katowice: Uniwersytet Śląski. Instytut Informatyki, 2010, s. 11-23
266. Węgrzyn S.: *Informatic processes of selfreplication and selforganization, avalanche processes*, *Theor. Appl. Informat.* 2010 vol. 22 no. 4, pp.95-102
267. Węgrzyn S.: Structures of molecules and of molecular systems of informatics. *Theor. Appl. Informat.* 2010 vol. 22 no. 4, pp. 227-245
268. Węgrzyn S.: Structures of molecules and of molecular systems of informatics. W: *Computer networks. CN 2010. 17th Conference*, Ustroń, Poland, June 15-19, 2010. *Proceedings*. Eds. Andrzej Kwiecień, Piotr Gaj, Piotr Stera. Berlin : Springer-Verlag, 2010, s. 1-14, (*Communications in Computer and Information Science ; 79*)
269. Węgrzyn S.: Molekularne systemy informatyki. *Stud. Informat.* 2010 vol. 31 nr 1, s.43-53
270. Węgrzyn S.: Informatyka wczoraj i dziś. *Stud. Informat.* 2010 vol. 31 nr 3, s. 23-35

Usprawnienia, patenty:

1. Zaświadczenie o dokonaniu usprawnienia nr 24898 (Warszawa, 31 sierpnia 1951). *Mgr Stefan Węgrzyn st. asystent Politechniki Śląskiej dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu oscylograficznej metody do kontroli transformatorów w Dolnośląskich Zakładach Wytw. Urządzeń Radiowych, Dzierżoniów.*
2. Patent nr 37812 (od 5 VII 1954). Stefan Pawlikowski (Kraków), Stefan Węgrzyn (Gliwice), Zbigniew Bartz (Dzierżoniów): *Sposób wytwarzania rdzeni ferromagnetycznych* (sposób znamienny tym, że stosuje się syntetyczny magnetyt, z którego formuje się pod ciśnieniem gotowe wyroby).
3. Patent nr. 54198, Świadcstwo autorskie o dokonaniu wynalazku nr 23881, 23 stycznia 1968. Mgr inż. Jerzy Rąbalski, prof. dr inż. Stefan Węgrzyn, dr inż. Adam Bukowy: *Koincydencyjny sposób pomiaru prędkości walcowanego metalu*. Właściciel patentu Instytut Metalurgii Żelaza, Gliwice
4. Patent nr 56299, Świadcstwo autorskie o dokonaniu wynalazku nr 27928, 27 stycznia 1969. dr inż. Jerzy Rąbalski, prof. dr inż. Stefan Węgrzyn, dr inż. Adam Bukowy: *Koincydencyjny układ korelacyjny do pomiaru prędkości*. Właściciel patentu Instytut Metalurgii Żelaza, Gliwice
5. Patent nr 132267, Świadcstwo autorskie o dokonaniu wynalazku nr 205964, 1 września 1986. Stefan Węgrzyn, Adam Gacek, Marek Pociask, Stanisław Koielski: *Komputer, zwłaszcza do celów dydaktycznych*. Wynalazek przeznaczony jest głównie do zastosowań dydaktycznych, mających zobrazować strukturę i funkcjonowanie maszyn cyfrowych sterowanych mikroprogramowo lub przez sztywne układy sterujące. Właściciel patentu – Politechnika Śląska, Gliwice

Tytuły:

1. mgr. inż. Politechnika Śląska	1949
2. doktor nauk technicznych Politechnika Śląska	1951
3. Stanowisko docenta	1954
4. doktor nauk fizycznych Uniwersytetu w Tuluzie	1960
5. profesor nadzwyczajny	1961
6. profesor zwyczajny	1968
7. Członek Korespondent PAN	1964
8. Członek Rzeczywisty PAN	1973
9. Doktor Honoris Causa Uniwersytetu w Lille	1973
10. Doktor Honoris Causa Uniwersytetu w Sherbrook	1977
11. Doktor Honoris Causa Politechniki Śląskiej	1988
12. Doktor Honoris Causa AGH	1989
13. Doktor Honoris Causa Politechniki Rzeszowskiej	2004
14. POLSKA AKADEMIA UMIEJĘTNOŚCI –
Członek Krajowy Czynny	2005

Praca:

1. 1946 – 2011 Politechnika Śląska (asystent, st.asystent, adiunkt, docent, profesor nadzwyczajny, profesor zwyczajny)
 - Kierownik Katedry Teorii Regulacji 1961-75
 - Kierownik Katedry Kompleksowych Systemów Sterowania 1975
 - Dyrektor Instytutu Informatyki Czasu Rzeczywistego do 1984
 - Dyrektor Instytutu Informatyki 1984-1995
2. 1954-1962 Profesor w Instytucie Podstawowych Problemów Techniki PAN w Warszawie
3. 1952-1968 Zast. Dyr. ds Naukowych Instytutu Automatyki PAN w Warszawie
4. 1968 -1988 Kierownik Zakładu Systemów Automatyki Kompleksowej PAN w Gliwicach
5. 1989-2002 Dyrektor Instytutu Informatyki Teoretycznej i Stosowanej PAN w Gliwicach
6. 2003-2006 Dyrektor ds. Naukowych Instytutu Informatyki Teoretycznej i Stosowanej PAN w Gliwicach, Kierownik Zespołu Niekonwencjonalnych Problemów Informatyki
7. 2007-2011 Kierownik Zespołu Niekonwencjonalnych Problemów Informatyki w ITiS PAN

Praca w Uczelniach za granicą:

1960 – 1984 Profesor Wizytujący:

1. Ecole Nationale Supérieure de l'Aéronautique w Paryżu
2. Uniwersytet w Lille
3. Uniwersytet w Tuluzie
4. Uniwersytet w Sherbrook - Kanada
5. Uniwersytet w Lavall – Kanada
6. Elektroenergetyczny Instytut w Nowosybirsku

Pełnione funkcje w nauce:

1. Członek Prezydium PAN 1964-71; 1974-80; od 1984 do 2010
2. Członek Prezydium Oddziału PAN w Katowicach od roku 1999
3. Przewodniczący Komitetu Informatyki PAN 1984-2004
4. Członek Rady Nauki i Techniki przy Komitecie Nauki i Techniki 1963-1972
5. Członek Państwowej Rady Górnictwa - 1972
6. Członek Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej ds. Kadr Nukowych - 1973, 1986-1990
7. Kierownictwo problemów węzłowych 06.1.2 "Rozwój systemów automatyki kompleksowej"(1973), 06.1.4 „Zintegrowane systemy komputerowego sterowania procesami technologicznymi” (1976-80), CPBR 8.6.„Mikrokomputerowe Systemy Wspomagania Pracy Twórczej w zakresie wyrobów informatyki” (1987-90)
8. Członek Komitetu Nagród Państwowych 1966, 1971-1975, 1975-1979 oraz 1988-1991
9. Członek Rady Głównej Nauki, Szkolnictwa Wyższego, Zespół Problemowy ds. Studiów Magisterskich, 1967
10. Członek Rady Głównej Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki 1973-1979 1984-1989
11. Członek Rady Konsultacyjnej przy Przewodniczącym Rady Państwa. 1986-1989
12. Członek Rady Informatyki w rządzie Jerzego Buzka -1998-2001

Członkostwo w organizacjach naukowych i innych:

1. Polskie Towarzystwo Cybernetyczne (1963, członek założyciel Oddziału Gliwickiego, wiceprzewodniczący Oddziału)
2. Polskie Towarzystwo Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej (członek założyciel, wiceprzewodniczący i przewodniczący Oddziału Gliwice 1961-1967, członek honorowy od 2005)
3. Naczelna Organizacja Techniczna (od 1950)
4. Polskie Towarzystwo Fizyczne
5. Członek honorowy i Prezes Honorowy Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Francuskiej – Oddział w Katowicach (od 1989)

Odnaczenia:

1. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski	1964
2. Złota Odznaka <i>Zasłużony w rozwoju woj.katowickiego</i>	1964
3. Medal XXVlecia Politechniki Śląskiej	1969
4. Odznaka 25-lecia Gliwic za szczególne zasługi dla rozwoju miasta	1970
5. Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski	1972
6. Medal Komisji Edukacji Narodowej	1974
7. Złota Odznaka <i>Zasłużonemu dla Politechniki Śląskiej</i>	1974
8. Odznaka <i>Zasłużonemu Opolszczyźnie</i>	1974
9. Medal 30-lecia Polski Ludowej	1974
10. Medal za zasługi dla marynarki wojennej	1975
11. Brązowy <i>Medal za zasługi dla obronności Kraju</i>	1976
12. Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski	1976
13. Order <i>Kawalera Palm Akademickich</i> (odznaczenie Rządu Francji)	1978
14. Wpis do Księgi Ludzi Zasłużonych dla Gliwic (nr 017)	1978
15. Order <i>Oficera Palm Akademickich</i> (odznaczenie Rządu Francji)	1983
16. Order Sztandaru Pracy I klasy	1984
17. Medal 40-lecia Polski Ludowej	1984
18. Medal 40-lecia Politechniki Śląskiej	1984
19. Medal im. Mikołaja Kopernika (z nr.203)	1987
20. Order Sztandaru Pracy I klasy	1984
21. Srebrny <i>Medal za zasługi dla obronności Kraju</i>	1986
22. Krzyż Komandorski z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski	1993
23. Krzyż Armii Krajowej	1994
24. Medal im. Prof. Stanisława Fryzego	2001
25. Medal Jubileuszowy 50-lecia Polskiej Akademii Nauk	2002
26. Medal „Zasłużonym dla Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza	2002
27. Medal 60-lecia Politechniki Śląskiej	2005

Nagrody:

1. Nagroda Ministra Szkolnictwa Wyższego – indywidualna stopnia drugiego za „szczególne osiągnięcia w dziedzinie badań naukowych” 1963
2. Ministra Szkolnictwa Wyższego (zespołowa I stopnia) za „szczególne osiągnięcia w dziedzinie badań naukowych, a szczególnie za prace w dziedzinie teorii nieliniowych układów impulsowych” 1964
3. Nagroda wojewódzka za wybitny wkład w uruchomieniu pierwszego w Kraju Wydziału Automatyki Politechniki Śląskiej - 1965
4. Nagroda Państwowa II stopnia (indywidualna) za osiągnięcia „w zakresie teorii nieliniowych układów automatyki” 1966
5. Nagroda Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki – indywidualna stopnia pierwszego za szczególne osiągnięcia w dziedzinie badań naukowych 1972
6. Nagroda Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki za osiągnięcia w dziedzinie „badań naukowych i konstrukcyjnych do produkcji małoseryjnej rodziny maszyn analogowych (typ MA-10 i MA-48) 1974
7. Nagroda PAN za „opracowanie podstaw naukowych metod projektowania i organizacji dużych przedsięwzięć w zakresie automatyki kompleksowej” 1974
8. Nagroda Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki za „osiągnięcia w dziedzinie kształcenia kadry naukowych” 1975
9. Nagroda Państwowa (zespołowa) I stopnia w dziedzinie nauki „za udział we wdrożeniu maszyn matematycznych do sterowania wybranymi procesami technologicznymi” 1976
10. Nagrodę Wojewódzką Wojewody Katowickiego „za wybitne osiągnięcia naukowo-badawcze i dydaktyczne w dziedzinie automatyki 1976
11. *Księga Ludzi Zasłużonych dla Gliwic* „za wkład pracy w organizację Wydziału Automatyki i Informatyki Politechniki Śląskiej oraz Zakładu Systemów Automatyki Kompleksowej PAN, jak również za całokształt pracy naukowej, dydaktycznej i społecznej” 1978
12. *ZŁOTA KREDA* przyznana przez studentów Wydziału Automatyki i Informatyki w plebiscycie na najlepszego dydaktyka i wychowawcę młodzieży. Jest to forma autentycznego uznania środowiska studenckiego dla nauczycieli wybijających się w pracy ze studentami. 1979
13. Nagroda Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (indywidualna I stopnia) „za osiągnięcia w dziedzinie badań naukowych i za książkę *Podstawy Automatyki*” – 1981

14. Nagroda Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (zespołowa I stopnia) „za osiągnięcia w dziedzinie dydaktyczno-wychowawczej” 1982
15. Nagroda POLSKIEJ AKADEMII NAUK kierowanie zespołem i za udział w pracy pt. ”Opracowanie teoretycznych podstaw systemów ewolucyjnych” 1983
16. Nagroda Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (zespołowa I stopnia) naukowych „za prace nad informatycznymi podstawami systemów rozwijających się” 1987
17. Nagroda Ministra Edukacji Narodowej (indywidualna I stopnia) za osiągnięcia naukowe i „za cykl publikacji dotyczących systemów ewolucyjnych oraz zorganizowanie współpracy międzynarodowej związanej z tą tematyką” 1990
18. List Gratulacyjny Zarządu Głównego Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Francuskiej „za cenny wkład w rozwój Towarzystwa i współpracy między narodami Polski i Francji” 1992
19. Nagroda Honorowa Towarzystwa Przyjaciół Gliwic za „całokształt ogromnego dorobku naukowego, rozsławiającego Politechnikę Śląską i miasto Gliwice w kraju i poza jego granicami” 1993
20. Doroczne Nagrody Rektora Politechniki Śląskiej za pracę naukową i dydaktyczną
21. Statuetka NIKE - w kategorii „Nauka” - przyznana przez Kapitułę Konkursu „Gliwickie Nagrody Allianz 2002” za wybitne osiągnięcia w nauce, dydaktyce, popularyzacji nauki w regionie. 2002
22. Statuetka EDUKATOR ROKU - w kategorii „Animator“ - nadana przez Wyższą Szkołę Biznesu w Dąbrowie Górniczej za podejmowanie działań na rzecz rozwoju nauki polskiej oraz za całokształt pracy naukowo-badawczej 2006

Udział w Radach Naukowych:

1. Rada Techniczno-Ekonomiczna Zjednoczenia Przemysłu Automatyki i Aparatury Pomiarowej MERA w Warszawie, 1965
2. Rada Naukowa Przemysłowego Instytutu Automatyki i Pomiarów w Warszawie, 1966
3. Komitet Naukowy Zespołu Zakładów Elektro-Mechanicznych - Główny Instytut Górnicwa, Katowice, 1966
4. Rada Naukowa Zakładu Inżynierii Chemicznej i Konstrukcji Aparatury PAN w Gliwicach, 1967
5. Rada Naukowa Centrum Programowania – Uniwersytet Jagielloński
6. Rada Naukowa Instytutu Przemysłowego Wiążących Materiałów Budowlanych - Opole
7. Rada Naukowa Instytutu Maszyn Matematycznych w Warszawie
8. Rada Naukowa Centrum Półprzewodników w Warszawie
9. Rada Naukowa CYFRONET w Krakowie
10. Rada Naukowa Instytutu Automatyki w Warszawie
11. Rada Naukowa ds. Postępu Technicznego Komisji Planowania
12. Rada Naukowa ZKMPW (1973-76)
13. Państwowa Rada Górnictwa (1974)
14. Rada Instytutu Matematyki Uniwersytetu Jagiellońskiego (1973)
15. Rada Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu Jagiellońskiego (1973)
16. Rada Konsultacyjna Oddziału Terenowego Instytutu Organizacji i Kierowania PAN

Wypowiedzi prasowe, wywiady, rozmowy (z zachowanych wycinków prasowych):

1. Węgrzyn S.: *Automatyka – odrębna dyscyplina nauki i lawinowy rozwój automatyzacji przemysłowej*, Życie Warszawy, 10 grudnia 1966 („...Powstanie odrębnej dyscypliny naukowej – automatyki – łącznie z rozwojem aparatury technicznej zadecydowało o obecnym lawinowym rozwoju automatyzacji...”)
2. Węgrzyn S.: *Studia nad systemem nerwowym i nowe idee urządzeń technicznych*, („...bionika wniosła nowy sposób analizy systemów nerwowych, a technice przyniosła nowe idee budowy urządzeń technicznych, które pozwolą zastąpić człowieka w jego czynnościach wyższego rzędu”), Życie Warszawy, 17 grudnia 1966
3. Rozmowa z prof. S. Węgrzynem „...*Ani się obejrzymy jak podstawy automatyki wejdą do programu szkół średnich...*”, Trybuna Robotnicza (Wielki obszar naszego życia – Ośrodek Myśli) – czerwiec 1967,
4. *Wkraczamy w erę powszechnej automatyzacji* – rozmowa z prof. S. Węgrzynem po I Krajowym Sympozjum Cybernetyki Technicznej, Trybuna Robotnicza, Marian Wielgus, 12 października 1967 („...przy określaniu algorytmów sterowania wielkimi systemami należy brać pod uwagę nie tylko problemy techniczne, ale i ekonomiczne, nierzadko również społeczne...”)
5. *Maszyny z pamięcią* – rozmowa z prof. S. Węgrzynem „...Możliwości zastosowania automatów są wręcz nieograniczone”, Panorama, A. Zejman, nr 6 1967
6. Stefan Węgrzyn: *W erze automatyki*, („...*Wkraczamy w erę coraz powszechniejszej automatyzacji kompleksowej. Dlatego rozwój automatyki kompleksowej jako dyscypliny naukowej integrującej różnorodny wachlarz problemów nie tylko technicznych należy uznać za konieczne i pierwszoplanowe zapotrzebowanie społeczne i już teraz przystąpić do perspektywicznego planu automatyzacji kompleksowej kraju tak jak kiedyś opracowywano plan mechanizacji czy elektryfikacji...*”) Trybuna Ludu – W świecie nauki i techniki, nr 157, 8 czerwca 1969
7. *Automatyka kompleksowa przyszłością przemysłu* – rozmowa z prof. S. Węgrzynem („...*Idee automatyzacji kompleksowej, wprowadzania maszyn cyfrowych do sterowania i zarządzania w oparciu o modele matematyczne procesów, teorie algorytmów sterowania i cyfrowe systemy zbierania i przetwarzania informacji zaczynają dziś przenikać do prawie wszystkich dziedzin działalności ludzkiej. Zajmują się już*

- nimi lekarze, ekonomiści, biolodzy, prawnicy....”), rozmawiał J.K., Trybuna Robotnicza, wrzesień, 1969*
8. Stefan Węgrzyn: *Absolutna konieczność postępu technicznego*, („...intuicyjne sterowanie procesami przemysłowymi dochodzi już zdecydowanie do kresu swych możliwości i jako nierokujące dalszego postępu przemysłowego musi zdecydowanie ustąpić sterowaniu opartemu o modele matematyczne, zamknięte w pamięci maszyn cyfrowych i wypracowane na ich podstawie algorytmy sterowania numerycznego....”), Trybuna Robotnicza-Magazyn Niedzielnny, 12-13 września 1970
 9. *Sprzężenie zwrotne* – dyskusja o współpracy nauki z przemysłem, automatyzacji: profesorowie: S. Węgrzyn („...tam gdzie wkroczy automatyka złote ręce okażą się niepotrzebne.”), A. Bogucki, W. Paszek, M. Baran, J. Rąbalski, I. Dyduch; Perspektywy, W. Szymanderski, 1970
 10. *Kazał człowiek myśleć maszynie* – dyskusja o problemach techniki i korzyściach, jakie powinna przynieść człowiekowi: prof. S. Węgrzyn „...Musimy zdać sobie sprawę z tego, że w pełni wkraczamy w erę coraz bardziej powszechnej automatyzacji kompleksowej. Ale trzeba też podkreślić, że przyjdzie jeszcze włożyć bardzo dużo pracy i wysiłku, aby doprowadzić do powszechnego zastosowania praktycznych konstrukcji układów z tej dziedziny.” oraz profesorowie: J. Pilarczyk, J. Antoniak,, S. Koncewicz, J. Laskowski, Z. Nowomiejski; Panorama, 1970
 11. Stefan Węgrzyn: *Kariera komputera*, Trybuna Robotnicza, 11 września 1971 („...U podstaw tej zawrotnej kariery leży przede wszystkim powszechne zapotrzebowanie na urządzenia o takich możliwościach...”)
 12. *W cieniu komputera?* – rozmowa z prof. S. Węgrzynem, Nina Grella, Trybuna Robotnicza-Magazyn Niedzielnny, Z cyklu „Kariery”, nr 192, 14-15 sierpnia 1971 (S. Węgrzyn „...Komputer będzie tylko pomagał człowiekowi, stojąc zawsze w jego cieniu, a nie odwrotnie. Do tego przecież dążymy taki jest sens naszej pracy...”)
 13. Stefan Węgrzyn: *Twórcza więź teorii z praktyką*, („...Kadry dla przyszłości to ośrodki, zespoły, ludzie o wysokim stopniu samodzielności naukowej, którzy potrafią połączyć w swoich pracach w integralną całość podstawowe badania doświadczalne na najwyższym poziomie z podstawowymi badaniami teoretycznymi na najwyższym poziomie.”), Trybuna Robotnicza-Magazyn Niedzielnny, Kadry dla Przyszłości, nr 24, 30 stycznia 1972
 14. Stefan Węgrzyn: *Dojrzałość nauki*, („...Talent, zdolności badawcze nie wystarczają by być pracownikiem naukowym; Trzeba przede wszystkim reprezentować poczucie społecznej odpowiedzialności za wybór kierunków i metod pracy, za jej cele i skut-

ki. Bo dopiero połączenie swobody wyboru z poczuciem odpowiedzialności za ten wybór określa dojrzałość naukowca, dojrzałość nauki w ogóle.”), Trybuna Robotnicza-Magazyn Niedziela, 1972

15. *Les objectifs de l'association Polotne-France! Resserrer la cooperation entre les deux pays* - rozmowa z prof. S. Węgrzynem, Roman Strzemiecki, Liberte, Special Pologne 1974

16. *Jak związać problemy węzłowe* – dyskusja o problemach „problemów węzłowych”, przepływie informacji pomiędzy instytucjami realizującymi takie problemy, koordynacji prac. Udział wzięli: profesorowie: S. Węgrzyn, A. Janicki, R. Kulesza, J. Kulikowski, M. Muszyński, A. Straszak, M. W. Turski; Przegląd Techniczny (oprac. J. Śnieciński), nr 15, 1974

Stefan Węgrzyn: *‘...Muszę stwierdzić, że tam gdzie realizowane jest konkretne zadanie, automatyzowany rzeczywisty obiekt i gdzie występują skutki ekonomiczne, nie ma żadnych problemów z brakiem przepływu informacji. Jesteśmy doskonale zorientowani np. w tym, czym dysponuje przemysł...Skrupulatnie badamy te sprawy, bo bez tego nie można by było zrealizować najprostszego zadania....’.*

17. *Zarządzanie „produkcją naukową”* – rozmowa z prof..S. Węgrzynem i J. Buciem, Wektory – J. Żukowski, luty ,1974 (S. Węgrzyn „...Istotną sprawą jest taka organizacja pracy w zespole, która zapewniałaby stworzenie odpowiedniej atmosfery sprzyjającej korzystaniu z cudzych doświadczeń, wzajemnemu uzupełnianiu się przedstawicieli poszczególnych dyscyplin dla osiągnięcia celu naczelnego, jakim jest rozwiązanie postawionego przed zespołem problemu.”)

18. *Nowy kierunek studiów na Politechnice Śląskiej „informatyka”* (rok ak.1975/76) - rozmowa z prof. S. Węgrzynem, Ryszard Maleczek, Dziennik Zachodni, czerwiec 1975

19. *Profesor stanów nieustalonych* – rozmowa z prof. S. Węgrzynem, Panorama – Z cyklu „Sławni Polacy”, listopad 1975, M. Samotyj (S. Węgrzyn „...Automatyka to przetwarzanie rozwój oznacza konieczność zniesienia tradycyjnego podziału na nauki ścisłe i humanistyczne. Czyli przyszłość automatyki jawi się jako nauka interdyscyplinarna, stapiająca w jedną całość kierunki uniwersyteckie i politechniczne, przechodząc w naukę wyższej jakości...”)

20. *Więzi przyjazne i pożyteczne* - rozmowa z prof. S. Węgrzynem o doktoracie, o naukowej współpracy polsko-francuskiej, Nina Grella, Trybuna Robotnicza - Magazyn Środa, 18 czerwca 1975

21. *Nauka po Śląsku* – o Górnośląskim Centrum Badań Naukowych PAN, Zakładzie Systemów Automatyki Kompleksowej PAN, Zakładzie Polimerów PAN - prof. S. Węgrzyn mówił „*Na Górnym Śląsku wykształcił się typ uczonego, który widzi swoje miejsce nie tylko w pracowni badawczej, ale i w kopalni, hucie, fabryce*”; Tadeusz Podwysocki, *Życie* Warszawy, 3 lutego 1975
22. *Układ wspomagający* - rozmowa z prof. S. Węgrzynem o praktyce organizowania przedsięwzięć (zagadnienia organizacji i kierowania), Janusz Ostaszewski, *Przegląd Techniczny- Innowacje*, nr 1, 1975
23. *Politechnika Śląska ma 30 lat* – odpowiedź prof. S. Węgrzyna na pytanie dziennikarerek *Dziennika Zachodniego* E. Brablec, T. Sojkowej „*Co w reprezentowanej przez Pana Profesora dziedzinie naukowej stanowi największe osiągnięcie Politechniki Śląskiej*” prof. S. Węgrzyn:”*Jest to wprowadzenie maszyn cyfrowych i opartych na nich systemów cyfrowych do kierowania i zarządzania procesami produkcji, a następnie do bezpośredniego sterowania procesami produkcyjnymi. Rozwój systemów automatyzacji kompleksowej ma na celu utorować drogę dalszej komputeryzacji naszego przemysłu.*”, *Dziennik Zachodni*, 1975
24. *Nie ma automatyzacji bez zespołowości* – rozmowa z prof. S. Węgrzynem, *Robotnicza* z cyklu „*Życiorysy współczesne*”, J. Kraśniewski, 1975 (?).
25. *Wyprzedzić czas rzeczywisty* – rozmowa z prof. S. Węgrzynem, *Dziennik Zachodni*, Stefania Jagielnicka, 29 lipca 1976 (S. Węgrzyn „...*Teraz można się zastanowić nad wykorzystaniem maszyny cyfrowej we wspomaganiu człowieka w procesach twórczych – projektowaniu, udowadnianiu twierdzeń, przy pracach koncepcyjnych.*”)
26. *Wielkie laboratorium* – rozmowa min. z prof. S. Węgrzynem o hucie Katowice, *Trybuna Robotnicza-Magazyn Niedziela*, J. Dziadul, Z. Figat, 29-30 kwietnia 1978 (S. Węgrzyn „... *w uczelni nie możesz powiedzieć „już wszystko wiem”. Musisz zrozumieć filozofię technologa, operatora, hutnika... Bo zawsze dzieje się tak, że człowiek decyduje o generalnej strategii. Komputery go tylko wspomagają.*”)
27. *Technika humanistyczna* – rozmowa z prof. S. Węgrzynem z cyklu „*Portrety 35-lecia*” – Andrzej Klimek, *Trybuna Robotnicza, Magazyn Niedziela*, 30 VI-1 VII 1979
28. *Wskaźnik z czerwoną kreską, czyli potrzeba myślenia* - rozmowa z prof. S. Węgrzynem, Jerzy Loch, *Polityka* nr 1, 9 stycznia 1980 („... *Jeśli gdzieś udaje się całkowicie zastąpić człowieka przez komputer, to ten człowiek był tam źle wykorzystywany.*”)

29. *Być inżynierem* – A. Mroczek, sprawozdanie z sesji „Inżynierowie dziś i jutro” zorganizowanej w styczniu 1980 przez Politechnikę Śląską i Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich. Profesor S. Węgrzyn: „... inżynier zna i swobodnie porusza się w aktualnym stanie swojej dziedziny, wie na czym może polegać postęp i rozwój, ale co najważniejsze: umie i wie jak to zrealizować i uważa to za swój obowiązek” (Kierunki nr 12, 23 III 1980)
30. *Życie Gospodarcze*, L. Froelich - sprawozdanie z sesji *Inżynierowie dziś i jutro* – zorganizowanej w styczniu roku 1980 przez Politechnikę Śląską i Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich. Prof. S. Węgrzyn *O potrzebie etyki inżyniera* „...Inżynier to człowiek z wyższym wykształceniem, który zna doskonale aktualny stan swojej dziedziny, potrafi wykorzystać środki i metody, ale ma już wyniesioną z uczelni ideę jak można je udoskonalić, wzbogacić, rozwinąć – ma świadomość, że jest to jego obowiązkiem i powinnością jako inżyniera i, że jest to jednym z elementów jego etyki zawodowej.”, *Życie Gospodarcze*, nr 3, luty 1980
31. *Człowiek i nowoczesna technika* – rozmowa z prof. S. Węgrzynem o systemie informatyczno-sterującym dla huty „Katowice”; Polityka (?), Barbara Maties, 1980
32. Stefan Węgrzyn: *To po prostu sprawa etyki zawodowej*, Trybuna Robotnicza w cyklu „Jak uczyć gospodarności”, 1980 (S. Węgrzyn „...Zasady racjonalnego gospodarowania winny bowiem – moim zdaniem – stać się podstawowym i obowiązującym elementem etyki zawodowej, tworzonej przez szkoły, a utrwalanej od chwili wejścia w tok pracy instytucji przemysłowych i administracyjnych.”)
33. *Wyścig, z którego nie można odpaść* – rozmowa z prof. S. Węgrzynem o przygotowaniach do III Kongresu Nauki Polskiej – X Zespołu Elektroniki, Informatyki, Automatyki, Robotyki i Telekomunikacji (S. Węgrzyn „... przedstawimy aktualny stan rozwoju tych dziedzin i ich przypuszczalne kierunki i trendy rozwojowe, możliwości, które stwarzają dla rozwoju gospodarki i kultury oraz określenie problemów naukowych, które nie powinny umknąć z pola widzenia polskiej nauki.”), Trybuna Robotnicza, K. Kuźniewski, listopad 1985
34. *Gramatyka klonowego liścia* - rozmowa z prof. S. Węgrzynem, Bożena Kastory, *Życie Warszawy*, 7-8 lutego 1987 (S. Węgrzyn „...Jak to się dzieje, że każdy liść klonu ma taki sam kształt?”)
35. Stefan Węgrzyn: *Gliwice i Politechnika Śląska – przeszłość, dzień dzisiejszy, przyszłość*, biuletyn „Z życia Politechniki Śląskiej, 1995, nr 4

36. *Jestem dumny z mojej Uczelni* – rozmowa z prof. S. Węgrzynem z okazji 50-lecia Politechniki Śląskiej („...*Uczelnia nasza poprzez swoich absolwentów i poprzez prace naukowo-badawcze w niej zrealizowane wniosła olbrzymi wkład do powojennej odbudowy naszej gospodarki, techniki i rozwoju nauki. Uważam, że jest jedną z największych i najlepszych wyższych szkół technicznych w Polsce. Jestem dumny z tego, że jestem jej absolwentem, jej doktorem nauk technicznych i doktorem honoris causa.*”). Rozmawiał dr inż. M. Mikrut, biuletyn „Z życia Politechniki Śląskiej” wydanie specjalne, maj 1995, s.17-21
37. K. Lewandowski: *Na rozdrożu nanotechnologii*, rozmowa z prof. S. Węgrzynem o wizji nanotechnologii. (S. Węgrzyn, „...*W materii jest zapisana informacja, która umożliwia powstanie najpierw prostych, potem coraz bardziej skomplikowanych organizmów. Tworząc nanotechnologię staramy się ten proces odtworzyć. Wprowadzamy tylko do ewolucji świadomą myśl, informację pochodzącą od człowieka.*”), Wiedza i życie, wrzesień 2004, nr 9, s.42-45

Prof. S. Węgrzyn
rysował T. Marczewski (Przegląd Techniczny nr 15, 1974)